

Zhodnocení vývoje finanční situace ve společnosti MRB Sazovice, s. r. o.

Markéta Žáková

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta ŽÁKOVÁ**
Osobní číslo: **M100502**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Zhodnocení vývoje finanční situace ve společnosti
MRB Sazovice, s. r. o.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu z oblasti finanční analýzy.

II. Praktická část

- Popište společnost MRB Sazovice, s. r. o.
- Analyzujte finanční situaci ve společnosti.
- Na základě finanční analýzy zhodnoťte současnou situaci v podniku.
- Navrhněte vhodná řešení pro zlepšení finanční situace v podniku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

GRÜNWARD, Rolf. Finanční analýza – metody a využití. 1. vydání. Praha: VOX Consult, 1995. ISBN 8023807889.

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. Finanční analýza a plánování podniku. 2. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2004. ISBN 80-245-0684-X.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. Finanční analýza. 2. přepracované vydání. Praha: WoltersKluwer ČR, 2006. ISBN 80-7357-219-2.

SEKERKA, Bohuslav. Finanční analýza společnosti na bázi účetních výkazů. 2. upravené vydání. Praha: PROFESS CONSULTING, 1997. ISBN 80-85235-40-4.

VRÁNOVÁ, Šárka. Finanční analýza. Zlín: Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín, 2008.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Eva Heczková, Ph.D.

Vyšší odborná škola ekonomická

Datum zadání bakalářské práce:

15. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce:

26. dubna 2013

Ve Zlíně dne 12. dubna 2013

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Bc. Ing. Šárka Vránová
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 25.4.2013

Markéta Fialová

---

⁴zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je zhodnocení finanční situace ve firmě MRB Sazovice, s. r. o., posouzení jejího finančního zdraví a následné navržení vhodných řešení pro zlepšení situace ve firmě. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje přiblížení pojmu finanční analýzy, její uživatele, zdroje informací a na závěr metody a její jednotlivé ukazatele. Praktická část zahrnuje nejprve charakteristiku společnosti a poté samotnou finanční analýzu, která je sestavena na základě finančních výkazů podniku. Podle výsledků této analýzy je provedeno objektivní zhodnocení celé situace a jsou navržena vhodná řešení pro zlepšení finančního zdraví ve firmě.

Klíčová slova: finanční analýza, účetní výkazy, likvidita, rentabilita, zadluženost, aktivita, finanční zdraví.

ABSTRACT

The aim of bachelor thesis is to evaluate the financial situation in the company MRB Sazovice, s. r. o., assess of its financial health and propose the solutions to improve financial situation. The thesis is divided into theoretical and practical part. The theoretical part includes explanation of the term financial analysis, its users, resources of information and finally its methods and indicators. The practical part includes at first characteristics of the company and then the financial analysis, which is based on the financial statements of the company. According to the results of this analysis is objectively evaluated the whole financial situation and are suggested appropriate solutions to improve the financial health of the company.

Keywords: financial analysis, financial statements, liquidity, profitability, indebtedness, activity, financial health.

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Evě Heczkové, Ph.D. za odborné vedení a také za čas, který mi při konzultacích k bakalářské práci věnovala. Dále bych chtěla poděkovat vedení firmy MRB Sazovice, s. r. o., které mi umožnilo zpracovat jejich finanční analýzu, a zároveň mi umožnilo být v jejich firmě na odborné praxi. V neposlední řadě také děkuji své rodině, která mě celou dobu podporovala.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 FINANČNÍ ANALÝZA	12
1.1 CHARAKTERISTIKA FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.2 HISTORIE VZNIKU FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.3 FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU	14
1.4 EXTERNÍ A INTERNÍ FINANČNÍ ANALÝZA.....	15
1.4.1 Interní finanční analýza	15
1.4.2 Externí finanční analýza	15
2 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY A JEJICH INFORMAČNÍ POTŘEBY	16
3 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	18
3.1 FINANČNÍ ÚČETNÍ VÝKAZY	18
3.1.1 Rozvaha	18
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty	19
3.1.3 Příloha k účetní závěrce a cash flow	20
3.1.4 Výroční zpráva	21
3.1.5 Zpráva auditora.....	21
4 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	22
4.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	22
4.1.1 Fundamentální analýza.....	22
4.1.2 Technická analýza	22
5 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	23
5.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE	23
5.2 ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	23
5.3 POMĚROVÉ UKAZATELE.....	24
5.3.1 Ukazatele rentability.....	25
5.3.2 Ukazatele zadluženosti	26
5.3.3 Ukazatele likvidity	27
5.3.4 Ukazatele aktivity.....	29
5.4 SOUHRNNÉ UKAZATELE	29
5.4.1 Pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont.....	29
5.4.2 Altmanův model	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
6 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	32
6.1 HISTORIE SPOLEČNOSTI A PŘEDMĚT JEJÍ ČINNOSTI.....	33
6.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	34
7 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI	36
7.1 VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY	36
7.1.1 Vertikální analýza rozvahy.....	37
7.1.2 Horizontální analýza rozvahy.....	39
7.2 VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	42

7.2.1	Vertikální rozbor výkazu zisku a ztráty	42
7.2.2	Horizontální rozbor výkazu zisku a ztráty	44
7.3	ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	46
7.3.1	Čistý pracovní kapitál.....	46
7.4	POMĚROVÉ UKAZATELE.....	48
7.4.1	Analýza zadluženosti.....	48
7.4.2	Analýza likvidity	53
7.4.3	Analýza rentability	55
7.4.4	Analýza aktivity	56
7.5	SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	60
7.5.1	Pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont.....	60
7.5.2	Altmanův model.....	62
8	ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE A ZDRAVÍ PODNIKU, NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ.....	63
	ZÁVĚR	67
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM GRAFŮ	73

ÚVOD

Cílem bakalářské práce je zhodnocení finančního zdraví a navržení řešení pro zlepšení situace ve firmě MRB Sazovice, s. r. o., která se specializuje převážně na klempířskou a zámečnickou výrobu.

Zpracování finanční analýzy je pro každý podnikatelský subjekt velmi důležité. Je významným nástrojem pro hodnocení ekonomické situace podniku a součástí podnikového řízení. Propojuje dva nástroje, kterými jsou finanční účetnictví a finanční řízení. Finanční účetnictví slouží k tomu, aby poskytovalo informace pro finanční řízení podniku, a to prostřednictvím finančních výkazů společnosti, jako jsou například rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Pod pojmem finanční analýza si lze představit rozbor jakékoliv ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas. Správně zpracovaná finanční analýza dokáže odhalit silné a slabé stránky podnikového hospodaření a odkryje nedostatky, na které by se měl management v budoucnu zaměřit. Pomáhá zároveň ke zlepšení výrobní i obchodní strategie.

Obecný postup pro sestavení finanční analýzy je získání dat pro analýzu, volba metod, provedení analýzy a interpretace výsledků. Nejsložitější na finanční analýze však není sestavit ukazatele, vybrat hodnoty a provést výpočty, ale vypracovat vysvětlení a komentáře k vypočítaným výsledkům, zhodnotit finanční situaci firmy a navrhnout další postup řízení.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou. Teoretická část začíná přiblížením finanční analýzy, její charakteristikou, historií a objasněním pojmů, jako je finanční zdraví, finanční tíseň a externí a interní finanční analýza. Další kapitoly jsou věnovány uživatelům finanční analýzy, zdrojům informací pro finanční analýzu a metodám finanční analýzy. Poslední kapitola teoretické části se věnuje samotným ukazatelům finanční analýzy, konkrétně absolutním, rozdílovým, poměrovým a souhrnným ukazatelům. Praktická část bakalářské práce začíná krátkým seznámením s analyzovanou firmou MRB Sazovice, s. r. o. Další kapitola se již věnuje vypracování samotné finanční analýzy pomocí jednotlivých vybraných ukazatelů. Závěr práce je věnován celkovému zhodnocení finanční situace a zdraví podniku a návrhy na jeho zlepšení.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ ANALÝZA

1.1 Charakteristika finanční analýzy

Finanční analýza je považována za významný nástroj pro hodnocení ekonomických výsledků podniku a za nedílnou součást podnikového řízení. Propojuje dva nástroje podnikového řízení, kterými jsou finanční účetnictví a finanční řízení. Jejich vzájemný vztah je obvykle charakterizován tak, že účetnictví poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů, tedy **rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přehledu o peněžních tocích** neboli cash flow. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 7; Valach, 1997, s. 75)

Tyto finanční výkazy ovšem poskytují údaje pouze momentálního typu (za určité období), které jednotlivě nemají potřebnou vypovídací schopnost, tedy neposkytují úplný obraz o finanční situaci v podniku. Zde přichází na řadu finanční analýza, která poměruje získané údaje mezi sebou navzájem. Tím rozšiřuje jejich vypovídací schopnost a pomáhá zhodnotit celkovou finanční situaci a na základě toho učinit patřičná rozhodnutí. Účelem finanční analýzy je tedy komplexně vyjádřit finanční situaci podniku nebo při podrobnější analýze zhodnotit některou ze složek finanční situace (např. analýza zadluženosti, rozbor rizik platební neschopnosti, atd.). Finanční analýza tedy představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 7–8)

Bez finanční analýzy nemůže žádná firma dobře dlouhodobě prosperovat. Finanční analýza je totiž důležitou součástí finančního řízení každé firmy. Správně zpracovaná finanční analýza ukáže silné a slabé stránky podnikového hospodaření a odkryje nedostatky, na které by se měl management v budoucnu zaměřit. Umožní také posoudit výsledky různých firem mezi sebou, pomáhá ke zlepšení výrobní i obchodní strategie a pomůže navrhnout strategii pro příští období. (Vránová, 2008, s. 5)

Finanční analýza nemá všeobecně platná a přesná pravidla. Existují pouze obvykle uznávané postupy. Každý finanční analytik by měl především vycházet z logiky věci, ze zadání, z vlastních zkušeností, ale také ze zvyklostí ve své zemi. (Vránová, 2008, s. 6)

Nejsložitější na finanční analýze není sestavit ukazatele, vybrat hodnoty a provést výpočty, ale vypracovat vysvětlení a komentáře k vypočítaným výsledkům, zhodnotit finanční situaci firmy a navrhnout další postup jejího řízení. (Vránová, 2008, s. 6)

K analýze hospodářských jevů existují dva přístupy:

- **Fundamentální analýza** – rozbory, které jsou založené na podrobných a rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi mimoekonomickými a ekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků a na jejich subjektivních odhadech, ale i na citu pro situaci a jejich trendy.
- **Technická analýza** – je založena na používání matematických, matematicko-statistických a jiných algoritmizovaných metodách ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným kvalitativním ekonomickým posouzením výsledků. (Vránová, 2008, s. 6)

Finanční analýza by měla propojovat technickou a fundamentální analýzu, a to zejména proto, aby poskytovala co nejkvalitnějších podklady pro podnikatelská rozhodnutí (Vránová, 2008, s. 6).

Metody technické analýzy:

- **elementární** – pomocí absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů,
- **vyšší metody** – matematicko-statistické nebo nestatistické. (Vránová, 2008, s. 6)

Práce se však bude dále věnovat pouze elementárním metodám technické analýzy.

Obecný postu pro sestavení finanční analýzy je získání dat pro analýzu, volba metod, provedení analýzy a interpretace výsledků (Vránová, 2008, s. 7).

1.2 Historie vzniku finanční analýzy

Historické kořeny finanční analýzy jsou tak staré, jako peníze samy. Je ovšem pochopitelné, že její metody se v té době značně lišily od metod dnešních. Postupem času se metody finanční analýzy měnily, jejich hlavní principy a důvody pro sestavení však zůstaly téměř stejné. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 13)

Kolébkou moderních metod finanční analýzy jsou Spojené státy americké. Odtud také pochází nejvíce teoretických prací k tomuto tématu a zde došla nejdál i praktická aplikace jednotlivých metod. Zde byly také poprvé sestaveny odvětvové přehledy na základě informací z účetních výkazů, které slouží jako měřítko pro porovnání jednotlivých podniků. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 13)

Pojem finanční analýza představuje rozbor jakékoliv ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas. Postupem času se však vymezilo chápání finanční analýzy

ve smyslu rozboru finanční situace podniku, celého odvětví, popřípadě i celého státu. Nejčastějším případem použití finanční analýzy je finanční analýza podniku. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 13–14)

1.3 Finanční zdraví podniku

Uspokojivá finanční situace podniku se často nazývá finanční zdraví podniku. Finančně zdravý podnik je ten, který je v danou chvíli schopen naplňovat smysl své existence a nemá problémy včas hradit své splatné závazky. Má tedy perspektivu dlouhodobé likvidity. V podmínkách tržní ekonomiky to znamená, že je schopen dosahovat trvale takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je považována investory za optimální vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen. Podnik, který je dlouhodobě likvidní, se stává i jistější investicí pro věřitele. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 8; Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15)

Dlouhodobá likvidita však není jediná podmínka finančního zdraví podniku. Aby byl někdo ochoten svěřit podniku svůj kapitál, musí mít věřitel jistotu, že podnik dokáže svou činností svůj kapitál zhodnotit, jinými slovy dokáže vytvořit svým podnikáním dostatečný zisk. Finanční zdraví podniku je tedy tím pevnější, čím je větší výnosnost (rentabilita) vloženého kapitálu. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15)

Finanční zdraví je tedy ovlivňováno především likviditou a rentabilitou podniku. Podniky, které jsou finančně zdravé, mají větší šanci, že získají bez problémů a za výhodných podmínek externí zdroje financování (bankovní úvěry, prodej podnikových obligací, emise akcií, atd.). Finančně zdravá společnost je však i ta, která své externí zdroje minimalizuje a zajišťuje svůj efektivní rozvoj pouze interními zdroji financování. Pokud však podniku klesá jeho výsledek hospodaření a má stále větší problémy v peněžních tocích, může skončit kvůli svému špatnému finančnímu zdraví v úpadku. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15; Valach, 1997, s. 75)

„Dalším používaným pojmem ve finanční analýze je finanční tíseň. Ta nastává tehdy, pokud má podnik velké potíže s likviditou a nemůže ji vyřešit bez výrazných změn v činnosti podniku a ve způsobu jeho financování. Mezi finančním zdravím a finanční tísní existují určité přechodné fáze. Například pokud je podnik ziskový a přitom má problémy s likviditou (podnik je ve fázi růstu) nebo vykazuje účetně ztrátu, ale jeho likvidita není bezprostředně ohrožena.“ (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15)

1.4 Externí a interní finanční analýza

Finanční analýzu lze členit na oblast externí a interní. Jak už bylo zmíněno výše, **externí finanční analýza** vychází z veřejně dostupných finančních (zejména účetních) informací a **interní finanční analýza** jsou veškeré údaje z informačního systému podniku, tedy kromě informací z finančního účetnictví i informace z manažerského nebo vnitropodnikového účetnictví, z podnikových kalkulací, plánu, statistiky, apod. Interní analytici mají k dispozici mnohem podrobnější škálu finančních informací, než analytici externí, oba však využívají ke své činnosti podobných nástrojů a technik. Rozlišení těchto dvou oblastí finanční analýzy je nezbytné pro pochopení cílů, kterých by se mělo pomocí finanční analýzy dosáhnout (posoudit finanční zdraví podniku a rozpoznat slabé a silné stránky). (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 14)

1.4.1 Interní finanční analýza

Tato analýza je pro firmu velmi důležitá. Provádí se především ve velkých a středně velkých podnicích a nemá závazně předepsanou podobu. Bývá předkládána jako „zpráva pro vedení“ a provádí se zpravidla každý měsíc a to v různých odděleních podniku. Často se skládá z číselných ukazatelů, ale může obsahovat i verbální ohodnocení (např. pracovních postupů, systémů kontroly, služeb zákazníkům apod.). Jednou z nejvýznamnějších součástí interní analýzy je analýza nákladů. Nejčastěji se zjišťují poměrové ukazatele, tedy porovnávání s plánem, se skutečností minulého nebo srovnatelného období a plošné porovnávání (mezi pobočkami, závody, atd.). Ukazatele interní analýzy mohou být například marketingové ukazatele, ukazatele logistiky, prodejní ukazatele, finanční a ostatní ukazatele. (Vránová, 2008, s. 11)

1.4.2 Externí finanční analýza

Externí analytik nemá takové kompetence jako interní analytik. Finanční analýzu vytváří například proto, aby na jejím základě stanovil bonitu firmy pro potencionální investory. Výsledkem a závěrem této analýzy je investiční doporučení. Pokud je tímto analytikem banka, bude se zajímat v první řadě především o likviditu a solventnost firmy. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15)

2 UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY A JEJICH INFORMAČNÍ POTŘEBY

Informace o finančním stavu firmy zajímají mnoho subjektů, kteří přicházejí do kontaktu s daným podnikem. Každý z těchto subjektů má své určité zájmy, se kterými je spojen jistý typ ekonomických rozhodovacích úloh. Uživateli finanční analýzy a účetních informací jsou hlavně **investoři, manažeři, obchodní partneři, zaměstnanci, banky a jiní věřitelé, stát a jeho orgány, konkurenti**, a další. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 22)

Investoři (akcionáři, společníci)

Investoři provádí investiční rozhodnutí, ale kontrolují také finanční stav firmy. Mají zájem především o zisk, stabilitu, perspektivu a likviditu firmy a z toho plynoucí dividendy. Investoři využívají informace o financích ve firmě z hlediska investičního a kontrolního. **Investiční hledisko** je především využití veškerých informací pro správné rozhodnutí o budoucích investicích (likvidita, dividendová výnosnost, atd.). Akcionáře zajímá především míra rizika a míra výnosnosti kapitálu, který do firmy vložili. **Kontrolní hledisko** představuje zájem akcionářů o stabilitu a likviditu podniku, disponibilní zisk a také o to, zda podnikatelské záměry vedou k rozvoji podniku. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 23)

Manažeři

Manažeři především využívají informace pro strategické a operativní finanční řízení podniku. Rozhodují o získání finančních zdrojů, snaží se zajistit optimální majetkovou strukturu a její vhodné financování, správně rozdělit disponibilní zisk, atd. Díky finanční analýze, která pomůže manažerům odhalit silné a slabé stránky ve finančním hospodaření firmy, mohou také sestavit správný podnikatelský záměr pro příští období. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 22–23)

Obchodní partneři

Hlavním zájmem **dodavatelů** (obchodních věřitelů) je ujistit se, zda je firma schopna hradit své splatné závazky. Jde jim tedy především o solventnost firmy. Dlouhodobé obchodní partnery zajímá i dlouhodobá stabilita a dlouhodobá solventnost. **Odběratelé** se zajímají o finanční situaci dodavatele především při obchodních vztazích, které trvají

dlouhodobě. Potřebují mít také jistotu, že dodavatel bude schopen dostát svým obchodním závazkům. Hledají tedy obchodního partnera, který bude stabilní. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 24)

Zaměstnanci

Zaměstnanci mají především zájem, aby jejich firma prosperovala a byla hospodářsky a finančně stabilní. Jde jim totiž především o zachování jejich pracovních míst. Z tohoto důvodu sledují výsledky hospodaření a svůj vliv na řízení v podniku uplatňují přes odborové organizace. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 25)

Banky a jiní věřitelé

Banky a věřitelé požadují co nejvíce informací o finančním stavu podniku. Na základě těchto informací se poté mohou rozhodnout, zda firmě poskytnou úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Před poskytnutím úvěru tedy banky prověřují bonitu klienta analýzou jeho finančního hospodaření. Je prověřována struktura majetku, finanční zdroje, kterými je majetek financován a výsledky hospodaření podniku. Díky této analýze banka zjistí, zda je podnik schopen splácet své závazky a taktéž i svůj nově získaný úvěr a úroky s ním spojené. Banka může provádět i další rozborů např. obchodního obratu, míry zadluženosti, průzkumy trhu, atd. (Grünwald a Holečková, 2004, str. 23–24)

Stát a jeho orgány

Stát má zájem o finančně-účetní data z důvodu kontroly odváděných daní, kvůli rozhodování o dotacích, které chce přidělit, pro statistické účely, pro kontrolu plnění daňových povinností, rozdělování finanční výpomoci podnikům, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, apod. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 25)

Konkurenti

Konkurenti mají zájem o finanční informace týkající se celého odvětví nebo podniků s podobnou výrobou za účelem srovnání např. výsledku hospodaření, rentability, výše a hodnoty zásob, jejich obratovosti apod. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 24–25)

Dalšími uživateli finanční analýzy mohou být daňoví poradci, analytici, burzovní makléři, univerzity, odborové svazy, novináři nebo i veřejnost (Grünwald a Holečková, 2004, s. 25).

3 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

K sestavení finanční analýzy je potřeba velké množství informací z různých zdrojů, které lze rozdělit na tři hlavní skupiny. Jsou to **zdroje finančních informací** (např. z účetních výkazů, výroční zprávy, informací finančních analytiků, atd.), **kvantifikované nefinanční informace** (např. ekonomická a podniková statistika, nákladové i cenové kalkulace, podnikové plány, atd.), **nekvantifikované informace** (např. zprávy od vedoucích pracovníků, nezávislá hodnocení a prognózy, odborný tisk, atd.). K poskytnutí hodnotných výsledků finanční analýzy je velmi důležité získat kvalitní podklady pro její sestavení. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 23; Grúnwald a Holečková, 2004, s. 7)

3.1 Finanční účetní výkazy

Nejvíce informací pro zhotovení finanční analýzy najdeme ve finančním účetnictví podniku. Účetní výkazy jsou rozhodující součástí účetní závěrky, kterou tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Účetní závěrka může obsahovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu. Důležité však je, aby tyto výkazy odrážely skutečnou situaci v podniku. (Grúnwald a Holečková, 2004, s. 7; Mrkvička a Kolář, 2006, s. 24)

3.1.1 Rozvaha

Rozvaha poskytuje informace o aktivech a pasivech k určitému datu (většinou k poslednímu dni účetního období), a to v peněžním vyjádření. Představuje jeden majetek, ale ze dvou hledisek. Aktiva představují majetek účetní jednotky a pasiva zdroj jejich krytí. Platí zásada, že aktiva se musejí vždy rovnat pasivům. (Grúnwald a Holečková, 2004, s. 7)

AKTIVA	PASIVA
I. Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	I. Vlastní kapitál
II. Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Fondy (kapitálové a ze zisku)
Dlouhodobý hmotný majetek	Hospodářský výsledek
Dlouhodobý finanční majetek	
III. Oběžný majetek	II. Cizí zdroje
Zásoby	Rezervy (zákonné, ostatní)
Pohledávky	Závazky
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní úvěry a výpomoci
IV. Časové rozlišení	III. Časové rozlišení

Zdroj: vlastní

Tab. 1. Základní struktura rozvahy

Rozvaha a její slabé stránky:

- většinou se skutečná životnost majetku nerovná míře jeho odepsání,
- nelze zde zahrnout údaje s takzvanou vnitřní finanční hodnotou, tedy ty, které nelze objektivně ohodnotit (lidské zdroje, kvalifikace, zkušenosti, atd.),
- pro účely finanční analýzy by bylo lepší podrobnější uspořádání jednotlivých položek rozvahy. (Vránová, 2008, s. 17–18)

3.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka obsahuje náklady a výnosy z jednotlivých činností. Pomocí výsledovky je možno sledovat, jakého hospodářského výsledku podnik dosáhl za určité sledované období. Podle zákona o účetnictví je povinnou součástí účetní závěrky a slouží především k posouzení schopnosti firmy zhodnotit svůj vložený kapitál. Výsledek hospodaření se zjistí obecně tak, že se od sebe odečtou výnosy a náklady za určité období a vyjde buď zisk anebo ztráta. Hospodářský výsledek lze členit na hospodářský výsledek z provozní činnosti (výroba, prodej), finanční činnosti nebo mimořádné činnosti. Po sečtení hospodářského výsledku z provozní a finanční činnosti se získá hospodářský výsledek z běžné činnosti. Ve výsledovce je také vyčísleno zdanění hrubého zisku a čistý zisk, popřípadě ztráta. (Vránová, 2008, s. 18)

+ Provozní výnosy
- Provozní náklady
= HV z provozní činnosti
+ Finanční výnosy
- Finanční náklady
= HV z finanční činnosti
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
= HV z mimořádné činnosti
Celkový HV (součet HV z provozní, finanční a mimořádné činnosti)
- Daň
= Čistý HV

Zdroj: Vránová, 2008, s. 18

Tab. 2. Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztráty

Velkým problémem výkazu zisku a ztráty je, že některé výnosy nemusí znamenat příjem peněžních prostředků a některé náklady nemusejí znamenat výdej peněžních prostředků (Vránová, 2008, s. 19).

3.1.3 Příloha k účetní závěrce a cash flow

Příloha k účetní závěrce obsahuje data a informace, které ve výkazu zisku a ztráty a ani rozvaze nenajdeme a slouží především k tomu, aby si účastníci mohli udělat správný úsudek o výsledku hospodaření firmy a jeho celkové finanční situaci. Striktně upraven není obsah ani forma, závěrka by však měla obsahovat obecné údaje o podniku, informace o používaných účetních metodách, způsobu oceňování a obecných účetních zásadách, doplňující údaje k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Pokud má podnik povinnost auditu, sestavuje přílohu v plném rozsahu, tedy včetně výkazu cash flow. (Grünwald a Holečková, 2004, s. 13)

Výkaz cash flow

Výkaz cash flow je účetní výkaz, který zachycuje veškeré příjmy a výdaje peněžních prostředků ve firmě. Podává tedy informace o peněžních tocích za určité účetní období. Mezi peněžní prostředky patří peníze v hotovosti, ceniny, peněžní prostředky na bankovních účtech včetně záporného zůstatku a také peníze na cestě. Díky cash flow zjistíme, kolik vytvořil podnik peněžních prostředků a k jakému účelu byly použity. Peněžní prostředky se však nerovnájí zisku, protože výkaz zisku a ztráty porovnává náklady a výnosy, zatímco cash flow porovnává příjmy a výdaje. (Růčková, 2008, s. 34)

Výkaz o peněžních tocích cash flow je členěn na cash flow z provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti. Celkové cash flow je součtem všech předchozích částí. (Vránová, 2008, s. 20)

Výkaz cash flow zachycuje:

- stav peněžních prostředků na počátku a na konci účetního období,
- peněžní prostředky, které podnik vytvořil a použil za určité období,
- za jakým účelem byly tyto peníze použity a kde se vytvořily. (Vránová, 2008, s. 20)

Existují dvě základní metody, pomocí nichž můžeme sestavit výkaz cash flow, a to metoda přímá a nepřímá. **Přímá metoda** se sestavuje pomocí sledování příjmů a výdajů firmy za určité období. **Nepřímá metoda** se sestavuje pomocí zisku, který se upravuje o změny v rozvaze a nepeněžní operace. Tento způsob bývá více využíván. (Vránová, 2008, s. 20; Růčková, 2008, s. 36)

3.1.4 Výroční zpráva

Výroční zprávu zpracovává podnik s povinností auditu. Jedná se o zprávu, která hodnotí finanční a hospodářskou situaci firmy za uplynulý rok. Popisuje tedy aktivity podniku za sledované období, sumarizované výsledky její činnosti a předpokládané budoucí plány. Zpráva obsahuje základní informace o podniku, účetní závěrku, informace k účetní závěrce, zprávu auditora, zprávu představenstva a zprávu dozorčí rady. Po jejím schválení musí firma nechat závěrku veřejně přístupnou a také ji musí uložit v Národním informačním středisku České republiky. (Vránová, 2008, s. 21–22)

3.1.5 Zpráva auditora

Audit účetní závěrky znamená nezávislé posouzení auditora a vyjádření jeho kvalifikovaného názoru ohledně toho, zda je pravdivě a věrně zaznamenána finanční a majetková situace podniku. Cílem je zvýšení důvěryhodnosti účetní závěrky. Firmy, které mají povinnost ověřit svou účetní závěrku auditorem, jsou vymezeny zákonem o účetnictví. Tyto podniky musejí zveřejnit údaje z účetní závěrky v Obchodním věstníku. Auditor může vynést výrok bez výhrad, s výhradou (při menších nedostacích), záporný výrok (při závažných nedostacích), odmítnutí výroku (pokud není schopen vyjádřit svůj názor na účetní závěrku). (Vránová, 2008, s. 22)

Může také dojít ke zkreslení hospodářského výsledku, a to buď podhodnocováním, nebo nadhodnocováním. **Podhodnocování hospodářského výsledku** se provádí tehdy, když se podnik snaží minimalizovat zisk a platit co nejnižší daně, a to například tvorbou opravných položek v nesprávné výši, tvorbou rezerv na krytí rizik nebo zahrnutím výdajů do nákladů, které by měly být časově rozlišené. **Nadhodnocování hospodářského výsledku** společnosti provádějí například tehdy, pokud chtějí získat úvěr nebo vstoupit na kapitálový trh. Toto nadhodnocování lze způsobit tvorbou nedostatečné rezervy na budoucí výdaje, tvorbou nedostatečných opravných položek, atd. (Vránová, 2008, s. 23)

4 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

4.1 Metody finanční analýzy

Existují dvě základní metody finanční analýzy, kterými jsou:

- fundamentální analýza,
- technická analýza.

Podle času můžeme také rozdělit finanční analýzu na analýzu ex post, která je založena na retrospektivních datech, a na analýzu ex ante, která je orientovaná do budoucna, tedy popisuje současnou situaci podniku a zároveň se snaží odhadnout jeho budoucí vývoj. (Sedláček, 2011, s. 7)

4.1.1 Fundamentální analýza

„Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy. Zpracovává velké množství kvalitativních údajů a při využívání kvantitativní informací odvozuje své závěry bez použití algoritmizovaných postupů. Východiskem fundamentální analýzy je obvykle identifikace prostředí, ve kterém se podnik nachází.“ (Sedláček, 2011, s. 7)

4.1.2 Technická analýza

Technická analýza používá statistické, matematické a jiné algoritmizované metody ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následujícím kvalitativním posouzením výsledků. Postup technické analýzy má většinou čtyři etapy: charakteristiku prostředí a zdrojů dat, výběr metody a následné zpracování dat, pokročilé zpracování dat a návrhy na dosažení cílů. (Sedláček, 2011, s. 9)

Technická analýza má dvě základní metody:

- **elementární metoda** – prostřednictvím absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů,
- **vyšší metoda** – je založena na hlubších znalostech matematické statistiky a rozsáhlejších teoretických a praktických ekonomických znalostech. (Růčková, 2008, s. 41)

5 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

K elementárním metodám finanční analýzy patří absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele a souhrnné ukazatele.

5.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele jsou údaje, které jsou přímo zjištěny z účetních výkazů (celková aktiva, krátkodobé závazky, zásoby, atd.). Zobrazují určitý jev bez vztahu k jevu jinému. Analýza absolutních ukazatelů v sobě zahrnuje hlavně horizontální a vertikální analýzu. (Vránová, 2008, s. 12; Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

Horizontální analýza sleduje vývoj veličiny v čase, obvykle ve vztahu k minulému účetnímu období. Pro sestavení horizontální analýzy se nejprve shromáždí účetní výkazy za poslední dvě a více období, vypočítají se změny mezi obdobími v procentech nebo indexem a poté se zkoumají příčiny a souvislosti. Porovnání položek se provádí v řádcích, horizontálně, proto tedy horizontální analýza. Může nastat změna absolutní (o kolik jednotek se položka v čase změnila) nebo změna relativní (o kolik % se položka v čase změnila). (Vránová, 2008, s. 24; Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota}_t - \text{hodnota}_{t-1}$$

$$\text{Relativní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{hodnota}_{t-1}} * 100 (\%)$$

Vertikální analýza se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů. Velmi častá je vertikální analýza rozvahy, ale je možné ji provést i u výkazu zisku a ztráty. Především jde o to, aby se zjistilo, jak velký podíl na celku mají dílčí položky. Při analýze rozvahy jsou jednotlivé položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv (pasiv) a u výkazu zisku a ztráty je jako základ pro procentní vyjádření určité položky většinou velikost celkových výnosů nebo tržeb. Pracuje s jednotlivými účetními výkazy směrem odshora dolů, proto se označuje jako vertikální analýza. (Vránová, 2008, s. 26; Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

5.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele lze získat jako rozdíl nebo součet dvou absolutních ukazatelů. Mezi nejčastější rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál, čisté pohotové prostředky a čistý peněžní majetek.

Čistý pracovní kapitál

Velmi často používaný rozdílový ukazatel. Pracovní kapitál je část oběžných aktiv, která jsou financována dlouhodobými zdroji. Při výpočtu čistého pracovního kapitálu musíme rozlišit oběžný majetek s dobou obratu kratší než jeden rok a neoběžný majetek, tedy dlouhodobý majetek. (Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva (dluhy)}$$

Čím je čistý pracovní kapitál vyšší, tím vyšší by měla být schopnost podniku hradit své závazky. Pokud je tento ukazatel záporný, jedná se o tzv. nekrytý dluh. (Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

Čisté pohotové prostředky

Výhodou čistých pohotových prostředků je nízká souvislost s oceňovacími technikami společnosti, může být však ovlivněn časovým posunem plateb (zadržením platby nebo dřívějším splacením). Publikované účetní závěrky však neposkytují údaje externím analytikům pro výpočet tohoto ukazatele. (Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Čistý peněžní majetek

Je určitým kompromisem mezi oběma výše uvedenými ukazateli. Kromě pohotových prostředků a jejich ekvivalentů se začleňují do oběžných aktiv i krátkodobé pohledávky (kromě vymahatelných). (Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva}$$

5.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele lze získat jako podíl nebo součin dvou absolutních ukazatelů. Mají formu procentní nebo porovnávací. Zpravidla se uvádí dělení na čtyři základní skupiny rozdělené podle skutečnosti, na kterou se zaměřují. Jsou to ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity a aktivity. (Grúnwald a Holečková, 1997, s. 14; Techniky a metody finanční analýzy, 2013)

5.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita ukazuje schopnost firmy vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investičního kapitálu. Zjišťuje tedy efektivnost prostředků, které byly vloženy. Ukazatelé rentability získávají údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Vypočítáme je jako poměr zisku k vloženému kapitálu. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 16; Vránová, 2008, s. 45)

Ukazatelé rentability se dále dělí na **rentabilitu celkového vloženého kapitálu**, **rentabilitu vlastního kapitálu**, **rentabilitu odbytu** a **rentabilitu nákladů** (Grünwald a Holečková, 1997, s. 14).

Při výpočtu těchto ukazatelů se dosazují do čitatele různé kategorie zisku. Jsou to:

- ZOUD/EBDIT – zisk před odečtením odpisů, úroků a daní,
- ZUD/EBIT – zisk před odečtením úroků a daní, tedy provozní HV,
- ZD/EBT – zisk před zdaněním,
- Z/EAT – čistý zisk po zdanění. (Vránová, 2008, s. 45)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu vyjadřuje celkovou efektivnost firmy a jeho výdělečnou schopnost. Hodnotí se zde reprodukce veškerého kapitálu, který byl vložený do firmy, bez ohledu na to, jakého je původu, jestli je vlastní nebo cizí. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 18–19)

$$RCVK = \frac{\text{Provozní HV}}{\text{celková aktiva}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje výnosnost kapitálu, který byl vložen akcionáři. Podle tohoto ukazatele investoři mohou zjistit, jestli je jejich kapitál reprodukován s patřičnou intenzitou, která by měla odpovídat riziku investice. Rentabilita vlastního kapitálu by měla být tedy vyšší než míra výnosu bezrizikové alokace kapitálu, která je na finančním trhu. (Grünwald a Holečková, 1997, s. 21–22)

$$RVK = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita odbytu, také rentabilita tržeb, zjišťuje, jak je podnik ziskový ve vztahu k tržbám a jak je hospodárný. Poskytuje tedy informace o tom, kolik korun zisku vyprodukuje firma na 1 Kč tržeb. (Vránová, 2008, s. 48)

$$\text{Rentabilita odbytu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

Rentabilita nákladů ukazuje, kolik korun zisku je podnik schopen vyprodukovat na 1 Kč nákladů. Tento ukazatel se vypočítá jako podíl čistého zisku, popřípadě provozního hospodářského výsledku, a provozních nákladů. (Vránová, 2008, s. 48)

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{provozní náklady}}$$

5.3.2 Ukazatele zadluženosti

Zadluženost podniku znamená, že firma financuje svůj majetek z cizích zdrojů, dluhů. Obecně jsou ukazatele zadluženosti definovány jako poměr nějaké složky závazků k určitému druhu kapitálu (jmění, zdrojů). Aktiva ve společnosti mohou být financována vlastním kapitálem nebo cizími zdroji. Obecně platí, že vlastní kapitál by měl být vyšší než cizí zdroje. (Sekerka, 1997, s. 63; Vránová, 2008, s. 32)

Každá firma si musí stanovit optimální výši zadluženosti a poměru mezi vlastními a cizími zdroji. Zvyšování cizích zdrojů může mít totiž pozitivní (zvýšení rentability vlastního kapitálu) i negativní (vyšší riziko platební neschopnosti) stránky. (Vránová, 2008, s. 33)

Pro posouzení zadluženosti podniku se používají poměrové ukazatele jako **zadluženost**, **koeficient samofinancování**, **míra zadluženosti vlastního kapitálu**, **finanční páka**, **dynamický ukazatel zadluženosti a úrokové krytí** (Vránová, 2008, s. 33).

Zadluženost – čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko pro věřitele i akcionáře. Přesná doporučená hodnota tohoto ukazatele neexistuje, někdy ale bývá uváděna optimální hodnota kolem 40 %. (Vránová, 2008, s. 34)

$$\text{Zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \times 100 (\%)$$

Koeficient samofinancování – doplňkový ukazatel k ukazateli zadluženosti. Součtem těchto dvou ukazatelů se získá 100 %. Ukazuje výši podílu peněz majitelů na financování aktiv. (Vránová, 2008, s. 34–35)

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \times 100 (\%)$$

Míra zadluženosti vlastního kapitálu – čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je podíl závazků ve finanční struktuře podniku (Vránová, 2008, s. 35).

$$\text{Míra zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Finanční páka – převrácená hodnota ke koeficientu samofinancování. Čím je podíl cizích zdrojů na celkových zdrojích podniku větší, tím je vyšší hodnota tohoto ukazatele. Zvýšení finanční páky zvýší rentabilitu vlastního kapitálu. Pokud je však cena cizího kapitálu vyšší než zisk z investování tohoto cizího kapitálu, pak přestává být použití cizích zdrojů výhodné. (Slavíková, 2005, s. 25)

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Dynamický ukazatel zadluženosti – při výpočtu se používá toková veličina cash flow, díky níž dochází k překonání statického charakteru předchozích ukazatelů. U finančně zdravého podniku by tento ukazatel měl být vyšší než 20 %. (Vránová, 2008, s. 35–36)

$$\text{Dynamický ukazatel zadluženosti} = \frac{\text{cash flow z provozní činnosti}}{\text{celkové závazky}} \times 100$$

Úrokové krytí – majitele i věřitele zajímá především, jestli je zadluženost firmy přiměřená a jestli je firma schopná splácet své závazky a platit úroky. Ukazatel úrokového krytí nám ukazuje, kolikrát by firma byla schopna svým vytvořeným provozním ziskem uhradit úroky z úvěru. Čím vyšší je tedy hodnota ukazatele, tím lépe pro firmu. (Vránová, 2008, s. 36)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{provozní zisk}}{\text{celkový placený úrok}}$$

5.3.3 Ukazatele likvidity

Nejprve budou vysvětleny základní pojmy, které souvisí s likviditou, jako jsou solventnost, likvidita a likvidnost.

Solventnost je schopnost firmy plynule hradit své běžné závazky, což je zabezpečováno dostatečným objemem likvidních zdrojů, tedy těch, které můžeme přeměnit v potřebné době na peníze (Sekerka, 1997, s. 64).

Likvidnost znamená, jak rychle je možné převedení jakéhokoliv aktiva na peněžní formu. Čím kratší je doba přeměny aktiva na peníze a čím menší je při tom ztráta v podniku, tím je likvidnost aktiva vyšší. (Sekerka, 1997, s. 64)

Likvidita je okamžitá schopnost podniku uhradit splatné závazky (Vránová, 2008, s. 37).

$$\text{Obecný tvar likvidity} = \frac{\text{čím je možno zaplatit}}{\text{co je nutno zaplatit}}$$

Před výpočtem je nutné zbavit aktiva v čitateli nelikvidních prostředků. Ve jmenovateli musí být zahrnuty krátkodobé závazky z rozvahy a také krátkodobé úvěry. (Vránová, 2008, s. 37–38)

Likviditu lze řadit do tří skupin. Za nejlikvidnější jsou považovány vklady a cenné papíry a samozřejmě peníze, které není třeba transformovat. Za středně likvidní jsou považovány pohledávky za odběrateli a za málo likvidní jsou považovány zásoby zboží a výrobků. (Sekerka, 1997, s. 65)

Likvidita III. stupně (běžná) – ukazuje, kolikrát je firma schopna uspokojit své věřitele v případě, že by celý svůj oběžný majetek proměnila na peněžní prostředky. Čím více je oběžných aktiv ve vztahu ke krátkodobým pasivům, tím budou pravděpodobněji uhrazeny krátkodobé závazky. Pokud by ukazatel byl menší než 1, bylo by jisté, že firmě nestačí zpeněžit celý oběžný majetek a musela by prodat i část dlouhodobého majetku ke splacení krátkodobých závazků. Ideální hodnota je kolem 2, tedy zhruba v rozmezí od 1,5 do 2,5. (Vránová, 2008, s. 38)

$$\text{Likvidita běžná} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Likvidita II. stupně (pohotová) – je zde odstraněn vliv zásob, které jsou nejméně likvidní. Je však nutné také očistit pohledávky od těch pochybných a nedobytných. Ideální hodnota tohoto ukazatele je mírně nad 1, což znamená, že je firma způsobilá hradit dluhy bez prodávání svých zásob. (Vránová, 2008, s. 39)

$$\text{Likvidita pohotová} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Likvidita I. stupně (okamžitá) – ukazuje, zda je podnik schopen svými nejlikvidnějšími aktivy uhradit krátkodobé dluhy. Vysoké hodnoty jsou výhodné pro věřitele, ale na druhou stranu nevýhodné pro majitele. Znamenají totiž nízkou výnosnost. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 0,1 a 0,2. (Vránová, 2008, s. 39)

$$\text{Likvidita okamžitá} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Dynamický ukazatel likvidity – odbourává statický charakter předchozích ukazatelů. Doporučená minimální hodnota je 0,4. (Vránová, 2008, s. 40)

$$\text{Dynamický ukazatel likvidity} = \frac{\text{cash flow z provozní činnosti}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

5.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity ukazují, kolikrát podnikové výkony převyšují určitá aktiva. Mohou mít dvě formy – rychlost obratu a dobu obratu. **Rychlost obratu** vyjadřuje, kolikrát se daná položka za určité období při podnikání využije. Vypočítá se jako podíl tržeb k příslušnému aktivu či pasivu. **Doba obratu** je názornější než předchozí ukazatel a je také používanější. Výsledek je vyjádřen ve dnech a vyjadřuje počet dnů, za který se položka jednou obrátí. Vypočítá se jako podíl příslušného aktiva a tržeb za jeden den nebo jako podíl příslušných aktiv vynásobených počtem dnů v období a vydělených celkovými tržbami. Při posuzování různých období by se měl počet obrátek zvyšovat, zatímco doba obratu by se měla zkracovat. Nejčastěji se používá rychlost obratu a doba obratu u celkových aktiv, zásob, pohledávek a závazků. Tyto ukazatele se však mohou počítat také u dlouhodobého majetku, oběžného majetku, atd. (Grünwald, 1995, s. 43; Vránová, 2008, s. 41–42)

Ukazatel	Rychlost obratu	Doba obratu
Celková aktivita	tržby/celková aktiva	celková aktiva/tržby za 1 den
Aktivita zásob	tržby/zásoby	zásoby/tržby za 1 den
Aktivita pohledávek	tržby/krátkodobé pohledávky	krátkodobé pohledávky/tržby za 1 den
Aktivita závazků	tržby/krátkodobé závazky	krátkodobé závazky/tržby za 1 den

Zdroj: Vránová, 2008, s. 42–44.

Tab. 3. Vzorce pro výpočet ukazatelů aktivity

5.4 Souhrnné ukazatele

Soustavy ukazatelů, které analyzují a syntetizují určité poznatky o ekonomických procesech ve firmě bez izolovaného pohledu na jediný rys těchto ekonomických procesů, jako je tomu u individuálních ukazatelů (Vránová, 2008, s. 52–54).

5.4.1 Pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont

Patří mezi nejznámější pyramidové rozklady a jedná se více méně o krácení zlomků. Díky tomuto ukazateli je možno ihned zjistit, co ovlivňuje rentabilitu vlastního kapitálu a ukazuje, co ovlivňuje více změnu rentability celkového kapitálu, zda změna ziskovosti tržeb nebo obratu celkových aktiv. Je důležité zahrnout do analýzy i náklady pomocí

rentability kapitálu a ukazatele nákladovosti tržeb. Poté se náklady rozdělí ještě detailněji např. na materiálové, finanční, atd. Vedení společnosti může díky těmto výsledkům rozhodovat např. o objemu výroby, cenách, atd. (Vránová, 2008, s. 52–53)

5.4.2 Altmanův model

Tento model je založený na poměrových ukazatelích a jeho hlavním úkolem je odhadnout, jak se v budoucnu bude vyvíjet finanční situace ve firmě a zda firma není ve finanční tísní (Altmanův model, 2009).

Vzorec pro Altmanův model:

$$Z = 0,717 A + 0,847 B + 3,107 C + 0,42 D + 0,998 E$$

A = čistý pracovní kapitál/aktiva celkem

B = nerozdělený zisk/aktiva celkem

C = zisk před zdaněním a úroky/aktiva celkem

D = vlastního kapitál/cizí zdroje

E = tržby/aktiva celkem (Růčková, 2008, s. 73)

Pokud je hodnota Z větší než 2,9, firma se nachází v pásmu prosperity a jedná se o finančně pevný podnik. Pokud je Z mezi hodnotami 1,2 až 2,9, znamená to, že je to podnik s nevyrovnanou finanční situací a nachází se v takzvané šedé zóně, a pokud je Z menší než hodnota 1,2, podnik se s největší pravděpodobností blíží k bankrotu. (Růčková, 2008, s. 73)

„V praxi existuje celá řada dalších možností, jak souhrnně zjistit celkové finanční zdraví firmy – např. Quick test, index IN, EVA (ekonomická přidaná hodnota), Tafflerův model, Argentiho model, atd.“ (Vránová, 2008, s. 54).

II PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Obchodní jméno:	MRB Sazovice, s. r. o.
Sídlo společnosti:	Sazovice 191, 763 01 Mysločovice
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
IČO:	63488051
Datum zapsání do obchodního rejstříku:	5. 12. 1995
Základní kapitál:	5 627 000 Kč

Předmět podnikání:

- zámečnictví, nástrojařství,
- klempířství a oprava karoserií,
- výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení,
- výroba, obchod a služby neuvedené v příloze 1 až 3 živnostenského zákona,
- hostinská činnost.

Jednatel společnosti:

- Pavel Miklík

Společníci:

- Pavel Miklík
- Vojtěch Rapant
- Jiří Balajka
- Miroslav Řihák (Kurzycz, 2013)

Logo společnosti:

Zdroj: MRB Sazovice, s. r. o.,
2011

Obr. 1. Logo společnosti

6.1 Historie společnosti a předmět její činnosti

Společnost MRB Sazovice, s. r. o. je ryze výrobní společností, která byla založena v roce 1990 a její činnost se v té době zaměřovala především na zámečnickou a klempířskou výrobu. Na přelomu roku 1993 a 1994 se působnost firmy rozšířila, a to o výrobu bezpečnostních dveří s požární odolností. V roce 1996 se rozšířila výrazně nabídka služeb v oblasti zpracování plechu (děrovadla, lasery, ohraňovací stroje) a zpracování kovových i nekovových plošných materiálů (laser pro řezání plastových materiálů a řezání vodním paprskem). Začátkem roku 2004 firma zařadila do své nabídky i laserové zpracování trubek a jeklů a v září roku 2005 byla poté spuštěna moderní prášková lakovna. V roce 2009 bylo vybudováno automatické ohýbací centrum a firma se rozšířila o novou pobočku v Kroměříži. V této pobočce firmy se nachází 3D řezání plechů. (MRB Sazovice, 2011)

Zdroj: MRB Sazovice, 2011

Obr. 2. Výrobní stroje

Zdroj: MRB Sazovice, 2011

Obr. 3. Výrobní hala

V roce 2010 firma otevřela nově přebudované sportovně rekreační centrum v Sazovicích, které bylo v dezolátním stavu. Firma jej odkoupila a kompletně zrekonstruovala. Jeho součástí je koupaliště, restaurace, wellness centrum a také sportovní areál. Součástí sportovního areálu je nekuřácká restaurace se salonkem a zastřešenou terasou, letní bar s občerstvením, venkovní bazén se skluzavkou, dětské brouzdaliště, dva tenisové kurty, dvě hřiště na malou kopanou, multifunkční ovál, malé dětské hřiště a také nedávno vybudovaná badmintonová hala. (MRB Sazovice, 2011; Na koupališti, 2010)

Zdroj: Na koupališti, 2010

Obr. 4. Sportovní areál Na koupališti

Firma zaměstnává okolo 120 pracovníků. Spolupracuje jak s tuzemskými, tak i se zahraničními zákazníky. Společnost je podporována fondy Evropské unie pro regionální rozvoj. (MRB Sazovice, 2011)

6.2 Organizační struktura společnosti

Organizační struktura firmy MRB Sazovice, s. r. o. má podobu funkční organizační struktury, to znamená, že zaměstnanci se stejnými nebo podobnými úkoly jsou řazeni do jedné skupiny. Ve společnosti MRB Sazovice, s. r. o. je na vrcholu valná hromada. Dále je v čele firmy jednatel Pavel Miklík. Pod ním se nachází management pro jakost a metrologii, sekretariát a jednotlivé úseky. Firma má celkem třináct úseků a každý z nich má v čele svého vedoucího, který je zodpovědný za jeho správný chod. Každý z těchto vedoucích má pod sebou skupinu zaměstnanců, za jejichž výkony je taktéž odpovědný. Jednotlivé firemní úseky se nazývají:

- Zámečníci,
- Balkony,

- Zásobování,
- Bezpečnostní dveře,
- Správce sítě,
- Ekonomický úsek,
- Zpracování plechů,
- Řezání profilů,
- Dokončovací montáž,
- Konstrukce,
- Lakovna,
- Řezání nekovových materiálů,
- Koupaliště. (MRB Sazovice, 2011)

7 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

Pro zpracování finanční analýzy společnosti MRB Sazovice, s. r. o. bylo vycházeno z poskytnutých účetních výkazů společnosti. Jednalo se konkrétně o rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Tyto finanční výkazy se týkají let 2009–2011.

Sestavení finanční analýzy navazuje na teoretickou část práce, kde jsou obsaženy veškeré vzorce a potřebné informace pro výpočet. Tato kapitola je věnována zpracování horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty, dále se zabývá výpočtem rozdílových, poměrových a souhrnných ukazatelů. Veškeré číselné údaje jsou zachyceny v přehledných tabulkách, kde jsou zaznamenány jak samotné výpočty, tak číselné údaje potřebné k výpočtům samotným. Pro větší názornost jsou navíc vybraná data zobrazena v grafech. Veškeré tyto výpočty a zjištěné údaje jsou stručně a věcně okomentovány. Celkovému zhodnocení finanční situace podniku a návrhům na zlepšení však bude věnována až následující kapitola.

7.1 Vertikální a horizontální analýza rozvahy

K provedení vertikální a horizontální analýzy rozvahy bylo zapotřebí účetní rozvahy firmy. Tabulky níže obsahují její rozepsané položky, tedy jednotlivá aktiva a pasiva za roky 2009 až 2011.

Horizontální rozbor zobrazuje absolutní a relativní změny v jednotlivých letech. Výpočet těchto změn byl zmíněn již výše v teoretické části. Tyto výpočty jsou prováděny po řádcích (horizontálně), a proto se analýza nazývá horizontální.

Ve vertikálním rozboru je zaznamenáno, do jaké míry se jednotlivé části podílí na celku (aktivech celkem, dlouhodobém majetku, pasivech celkem, cizích zdrojích, atd.) a jak velkou jsou jeho částí. Tyto údaje jsou zaznamenány jak v tisících korunách, tak v procentech. Pohyb této analýzy je po sloupcích dolů (vertikálně), a proto tedy vertikální analýza.

7.1.1 Vertikální analýza rozvahy

Položky rozvahy	2009		2010		2011	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
AKTIVA CELKEM	197 281	100,00	239 267	100,00	274 479	100,00
Dlouhodobý majetek	76 142	38,60	104 248	43,57	95 447	34,77
nehmotný	662	0,87	312	0,30	0	0,00
hmotný	75 480	99,13	103 936	99,70	85 513	89,59
finanční	0	0,00	0	0,00	9 934	10,41
Oběžná aktiva	120 949	61,31	134 815	56,35	178 792	65,14
zásoby	22 897	18,93	28 908	21,44	34 626	19,37
dlouhodobé pohledávky	0	0,00	0	0,00	0	0,00
krátkodobé pohledávky	42 310	34,98	75 391	55,92	122 826	68,70
krátkodobý finanční majetek	55 742	46,09	30 515	22,63	21 340	11,94
Časové rozlišení	190	0,10	204	0,09	240	0,09
PASIVA CELKEM	197 281	100,00	239 267	100,00	274 479	100,00
Vlastní kapitál	122 246	61,97	159 441	66,64	202 119	73,64
základní kapitál	5 627	4,60	5 627	3,53	5 627	2,78
kapitálové fondy	0	0,00	0	0,00	-43	-0,02
rezervní fondy	4 289	3,51	5 797	3,64	7 656	3,79
HV minulých let	82 186	67,23	110 822	69,51	146 157	72,31
HV běžného období	30 143	24,66	37 195	23,33	42 722	21,14
Cizí zdroje	75 035	38,03	74 920	31,31	67 163	24,47
rezervy	56 000	74,63	26 000	34,70	0	0,00
dlouhodobé závazky	0	0,00	0	0,00	0	0,00
krátkodobé závazky	15 415	20,54	47 460	63,35	67 163	100,00
bankovní úvěry a výpomoci	3 620	4,82	1 460	1,95	0	0,00
Časové rozlišení	0	0,00	4 907	2,05	5 197	1,89

Zdroj: Finanční výkazy podniku 2009, 2009; Finanční výkazy podniku 2010, 2010; Finanční výkazy podniku 2011, 2011, vlastní zpracování

Tab. 4. Procentuální rozbor položek majetkové a finanční struktury

Největší položkou celkových aktiv za všechny roky jsou **oběžná aktiva**. V roce 2009 tvořila 61,31 % z celku. Jejich největší částí byly krátkodobé pohledávky, které tvořily v tomto roce 34,98 % a krátkodobý finanční majetek, který se na celku podílel 46,09 %. U krátkodobých pohledávek to byly především pohledávky z obchodních vztahů a malou částí také krátkodobé poskytnuté zálohy. Krátkodobý finanční majetek tvořily především peníze na bankovních účtech a krátkodobé cenné papíry a podíly.

V následujícím roce se podíl oběžných aktiv na aktivech celkových nepatrně snížil, asi o 5 %. Jejich největší část tvořily jednoznačně krátkodobé pohledávky (55,92 %) a dále se téměř stejnou měrou podílely zásoby (21,44 %) a krátkodobý finanční majetek (22,63 %). Jednoznačně největší podíl krátkodobých pohledávek opět tvořily pohledávky

z obchodních vztahů. U zásob byla největší část tvořena materiálem a u krátkodobého finančního majetku to byly především peníze na bankovních účtech.

V roce 2011 byl podíl oběžných aktiv na celkových aktivech nejvyšší. Byla ve výši 65,14 % z celku. Jednoznačně nejvyšší položku oběžných aktiv pro tento rok tvořily krátkodobé pohledávky (68,70 %). I tento rok to byly především pohledávky z obchodních vztahů.

Podíl **dlouhodobého majetku** na celkových aktivech se v letech 2009 až 2011 pohyboval kolem 35–44 %. Nejvyšší podíl měl v roce 2010, kdy dosáhl 43,57 %.

Časové rozlišení u aktiv se na celku podílelo jen minimálně, a to zhruba 0,1 %.

Největší část celkových pasiv tvoří ve všech letech **vlastní kapitál**, který se v průběhu let zvyšoval. Z 61,97 % v roce 2009 vystoupal až na 73,64 % v roce 2011. Největší část vlastního kapitálu je ve firmě tvořena hospodářským výsledkem minulých let, který se pohyboval v rozmezí zhruba od 67 % po 72 %. Mezi lety měl rostoucí tendenci, konkrétně v roce 2010 došlo ke zvýšení o 2,27 % a v roce 2011 o 2,81%, tedy průměrně o 2,5 % za rok. Další významnou částí vlastního kapitálu je hospodářský výsledek běžného období. V letech 2009 až 2011 měl postupně klesající tendenci. V roce 2009 byl jeho podíl na vlastním kapitálu ve výši 24,66 %. V následujícím roce došlo ke snížení o 1,36 % a v roce 2011 ke snížení o 2,16 %.

Významnou část celkových pasiv tvoří i **cizí zdroje**. V roce 2009 tvořily 38,03 % a jejich největší částí v tomto roce byly rezervy (74,63 %) a poté také krátkodobé závazky (20,54 %), a to především závazky z obchodních vztahů. V roce 2010 se podíl cizích zdrojů snížil o 6,72 % oproti roku předchozímu. Jejich největší částí se staly krátkodobé závazky (63,35 %) a až poté rezervy (34,70 %). Krátkodobé závazky byly v tomto roce tvořeny především dohadnými účty pasivními a již menší mírou obchodními závazky. V roce 2011 byly cizí zdroje ve výši 24,47 %, došlo tedy ke snížení o 6,84 % oproti roku 2010. V tomto roce nastala změna, protože veškeré cizí zdroje byly tvořeny krátkodobými závazky. Ty se skládaly především ze závazků k zaměstnancům (35,3 %) a dále také ze závazků z obchodních závazků (26,8 %) a dohadných účtů pasivních (26,5 %).

I když se cizí zdroje významně podílí na tvorbě pasiv, tvoří rozhodně menší část než zdroje vlastní. To poukazuje na správné financování firmy. Cizí zdroje by totiž neměly přesáhnout zdroje vlastní.

Nepatrnou část pasiv tvoří také **časové rozlišení**. Na pasivech se však podílelo pouze v letech 2010 a 2011, a to zhruba 2 %.

7.1.2 Horizontální analýza rozvahy

Položky rozvahy	2010/2009		2011/2010		2011/2009	
	absolutní změna	relativní změna (v %)	absolutní změna	relativní změna (v %)	absolutní změna	relativní změna (v %)
AKTIVA CELKEM	41 986	21,28	35 212	14,72	77 198	39,13
Dlouhodobý majetek	28 106	36,91	-8 801	-8,44	19 305	25,35
nehmotný	-350	-52,87	-312	-100,00	-662	-100,00
hmotný	28 456	37,70	-18 423	-17,73	10 033	13,29
finanční	0	x	9 934	x	9 934	x
Oběžná aktiva	13 866	11,46	43 977	32,62	57 843	47,82
zásoby	6 011	26,25	5 718	19,78	11 729	51,23
dlouhodobé pohledávky	0	x	0	x	0	x
krátkodobé pohledávky	33 081	78,19	47 435	62,92	80 516	190,30
krátkodobý finanční majetek	-25 227	-45,26	-9 175	-30,07	-34 402	-61,72
Časové rozlišení	14	7,37	36	17,65	50	26,32
PASIVA CELKEM	41 986	21,28	35 212	14,72	77 198	39,13
Vlastní kapitál	37 195	30,43	42 678	26,77	79 873	65,34
základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00
kapitálové fondy	0	x	-43	x	-43	x
rezervní fondy	1 508	35,16	1 859	32,07	3 367	78,50
HV minulých let	28 636	34,84	35 335	31,88	63 971	77,84
HV běžného období	7 052	23,40	5 527	14,86	12 579	41,73
Cizí zdroje	-115	-0,15	-7 757	-10,35	-7 872	-10,49
rezervy	-30 000	-53,57	-26 000	-100,00	-56 000	-100,00
dlouhodobé závazky	0	x	0	x	0	x
krátkodobé závazky	32 045	207,88	19 703	41,51	51 748	335,70
bankovní úvěry a výpomoci	-2 160	-59,67	-1 460	-100,00	-3 620	-100,00
Časové rozlišení	4 907	x	290	5,91	5 197	x

Zdroj: Finanční výkazy podniku 2009, 2009; Finanční výkazy podniku 2010, 2010; Finanční výkazy podniku 2011, 2011, vlastní zpracování

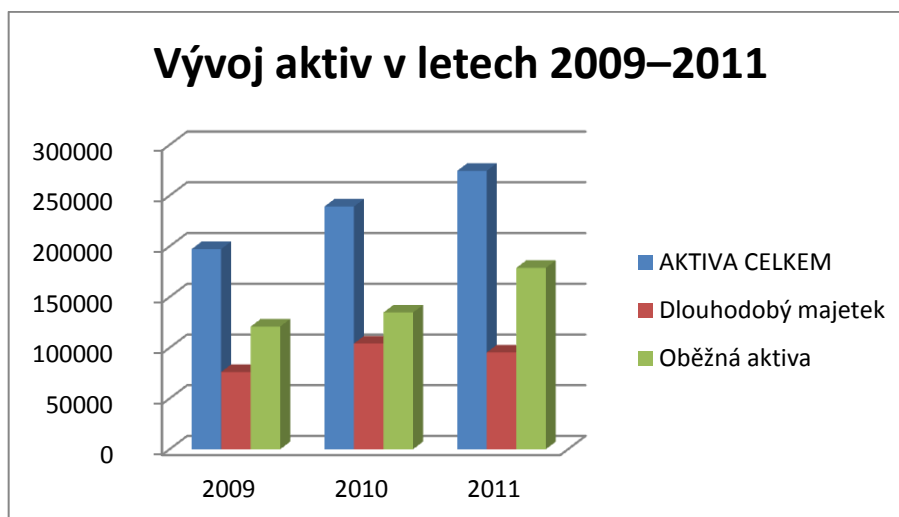
Tab. 5. Vývojové trendy položek majetkové a finanční struktury

Všechny základní položky aktiv, tedy dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení, se meziročně zvyšovaly. Celkem se v roce 2011 aktiva zvýšila oproti roku 2009 o 39,13 %. Nejvíce se v roce 2010 oproti předcházejícímu roku zvýšily krátkodobé pohledávky (o 78,19 %) v důsledku zvýšení obratu firmy a také dlouhodobý hmotný majetek a to o 37,70 % díky nakoupení nových strojů. Největší snížení v tomto roce naopak zaznamenal dlouhodobý nehmotný majetek (-52,87 %) a také krátkodobý finanční

majetek (-45,26 %). Toto snížení bylo způsobeno úbytkem krátkodobých cenných papírů. Na druhou stranu se ale zvýšily peníze v pokladně i na bankovním účtu. V roce 2011 oproti roku 2010 se nejvíce zvýšila oběžná aktiva, konkrétně krátkodobé pohledávky, a to o 62,92 %. Stejně jako v předchozím roce byl tento nárůst způsoben zvýšením obratu podniku. Naopak největší snížení zaznamenal dlouhodobý nehmotný majetek, který se snížil o 100 %. Největší změny od roku 2009 do roku 2011 zaznamenala oběžná aktiva, u nichž se zásoby zvýšily o více než 50 %, a také krátkodobé pohledávky, které zaznamenaly nárůst dokonce o 190,3 % a to nejvíce u pohledávek z obchodních vztahů.

Stejně jako u aktiv se ve všech letech základní položky pasiv zvyšovaly. Za tyto tři roky se pasiva zvýšila o 39,13 %. V roce 2010 se oproti roku předcházejícímu zvýšil nejvíce vlastní kapitál (o více než 30 %), a to konkrétně rezervní fondy, hospodářský výsledek minulého období a hospodářský výsledek běžného období. Mezi cizími zdroji se nejvíce zvýšily krátkodobé závazky, a to o 207,88 %. Tento nárůst byl způsoben zvýšením obratu firmy. Nejvíce se naopak snížily rezervy (-53,57 %) a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci (-59,67 %). V roce 2011 se oproti roku 2010 nejvíce zvýšily v oblasti vlastního kapitálu rezervní fondy (32,07 %) a hospodářský výsledek minulých let (31,88 %). V oblasti cizích zdrojů se nejvíce zvýšily krátkodobé závazky (41,51 %). Cizí zdroje však na druhou strany patřily k nejvíce sníženým položkám pasiv tohoto roku, a to zejména kvůli úbytku rezerv (-100 %), které byly rozpuštěny do výnosů, a bankovních úvěrů a výpomocí (-100 %). Za tyto tři roky došlo k výraznému zvýšení vlastního kapitálu, zejména pak rezervních fondů (78,50 %) a hospodářského výsledku minulých let (77,84 %). Krátkodobé závazky také zaznamenaly radikální nárůst (335,70 %), celkově se však cizí zdroje snížily, a to konkrétně u rezerv a bankovních úvěrů a výpomocí, kde byl pokles, jak již bylo zmíněno výše, o 100 %. Rezervy firma tvořila do roku 2009 a to zejména na opravu strojů. V následujících letech byly postupně rozpuštěny do výnosů a byly nakoupeny stroje nové, na které již nebylo potřeba rezervy tvořit.

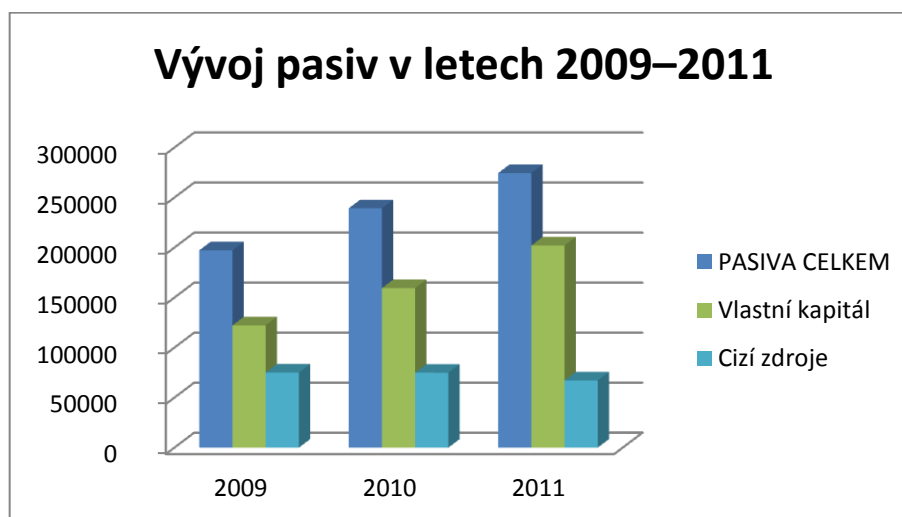

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1. Vývoj vybraných aktiv

V grafu 1 je zobrazen vývoj vybraných aktiv v letech 2009 až 2011. V průběhu těchto let se celková aktiva postupně zvyšovala, stejně tak i aktiva oběžná. Dlouhodobý majetek měl kolísavější průběh. V roce 2010 se zvýšil téměř o 37 %, ale v roce následujícím se opět mírně snížil, a to o zhruba 8,5 % oproti roku 2010.

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2. Vývoj vybraných pasiv

Z grafu vývoje pasiv je patrné, že firma dodržuje zlaté pravidlo vyrovnání rizika, protože podnik vlastní více zdrojů vlastních než zdrojů cizích. Pasiva se meziročně zvyšovala a stejně tak i vlastní kapitál společnosti. Na druhou stranu se cizí zdroje postupně snižovaly, na čemž mělo svůj podíl splácení úvěru a také rozpuštění rezerv do výnosů.

7.2 Vertikální a horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

7.2.1 Vertikální rozbor výkazu zisku a ztráty

Položky výkazu zisku a ztráty	2009		2010		2011	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Tržby za prodej zboží	6	0,003	0	0,000	0	0,000
Výkony	220 000	95,487	230 008	98,583	283 140	94,069
tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	221 089	100,495	228 016	99,134	288 376	101,849
změna stavu zásob vlastní výroby	-1 089	-0,495	1 992	0,866	-5 236	-1,849
aktivace	0	0,000	0	0,000	0	0,000
Tržby z prodeje DM a materiálu	4 189	1,818	5 763	2,470	8 661	2,877
Ostatní provozní výnosy	565	0,245	986	0,423	3 153	1,048
Převod provozních výnosů	0	0,000	-8 076	-3,461	0	0,000
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18	0,008	0	0,000	0	0,000
Výnosové úroky	877	0,381	2 114	0,906	4 549	1,511
Ostatní finanční výnosy	4 744	2,059	2 519	1,080	1 488	0,494
Mimořádné výnosy	69	0,030	18	0,008	0	0,000
VÝNOSY	230 399	100,000	233 314	100,000	300 991	100,000
Náklady na prodané zboží	6	0,003	2	0,001	0	0,000
Výkonová spotřeba	116 385	58,099	159 810	81,478	154 187	59,700
Spotřeba materiálu a energie	71 041	61,040	95 355	59,668	125 950	81,687
Služby	45 344	38,960	64 455	40,332	28 237	18,313
Osobní náklady	37 974	18,956	40 482	20,640	92 391	35,773
Mzdové náklady	27 318	71,939	28 970	71,563	77 693	84,092
Náklady na soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	8 471	22,307	9 358	23,116	11 030	11,938
Sociální náklady	2 185	5,754	2 154	5,321	3 668	3,970
Daně a poplatky	100	0,050	125	0,064	755	0,292
Odpisy DNM a DHM	15 897	7,936	16 229	8,274	17 560	6,799
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	3 426	1,710	3 173	1,618	4 208	1,629
Změna stavu rezerv a opravných položek	12 537	6,258	-29 820	-15,204	-26 911	-10,420
Ostatní provozní náklady	979	0,489	1 377	0,702	4 052	1,569
Převod provozních nákladů	0	0,000	-8 076	-4,118	0	0,000
Náklady z přecenění cenných papírů	606	0,303	0	0,000	0	0,000
Nákladové úroky	183	0,091	72	0,037	18	0,007
Ostatní finanční náklady	4 549	2,271	3 634	9,775	1 383	0,535
Daň z příjmu za běžnou činnost	7 595	3,791	8 874	4,524	10 267	3,975
Mimořádné náklady	85	0,042	256	0,131	360	0,139
NÁKLADY	200 322	100,000	196 138	100,000	258 270	100,000
HV	30 077	x	37 176	x	42 721	x

Zdroj: Finanční výkazy podniku 2009, 2009; Finanční výkazy podniku 2010, 2010; Finanční výkazy podniku 2011, 2011, vlastní zpracování

Tab. 6. Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů

Jednoznačně největší položkou výnosů byly ve všech letech výkony společnosti, tedy tržby za prodej jejich vlastních výrobků a služeb sečtených se změnou stavu zásob vlastní výroby. V roce 2009 činil jejich podíl na celku zhruba 95,5 %. V příštím roce se nepatrně zvýšily (asi o 3 %) a v roce 2011 se opět snížily (asi o 4,5 %). Další položky byly již procentuelně zanedbatelné a pohybovaly se kolem 2 % či dvou 1 % a méně. Kolem 2 % se pohybovaly v roce 2009 tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (1,8 %) a také ostatní finanční výnosy (2,1 %). V příštích letech tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu rostly a v roce 2011 dosáhly hodnoty 2,9 %. Ostatní finanční výnosy se naopak v příštích letech postupně snižovaly. V roce 2011 byly již jen ve výši 0,5 % z celkových výnosů, což bylo snížení oproti roku 2009 o 1,6 %.

Největší položkou nákladů ve všech porovnávaných letech byla výkonová spotřeba, která v roce 2009 dosáhla 58 % z celku. Tento rok ji tvořila především spotřeba materiálu a energie, která se na celku podílela zhruba 61 %. V roce 2010 výkonová spotřeba zaznamenala nárůst o 37,3 % a největší podíl na tom měla opět spotřeba materiálu a energie, jehož podíl na celkové výkonové spotřebě byl tento rok 59,7 %. Následující rok se však výkonová spotřeba opět snížila na 59,7 %, což bylo snížení o 21,8 % oproti roku 2010 a byla jen o 2 % vyšší než v roce 2009. V roce 2011 měla také spotřeba materiálu a energie nejvyšší podíl na celkové výkonové spotřebě za všechny tři zkoumané roky. Podílela se dokonce 81,7 %. Druhou nejvyšší položku nákladů tvořily ve všech třech letech náklady osobní. V roce 2009 dosáhly 18,9 % a meziročně se postupně zvyšovaly, až v roce 2011 dosáhly 35,8 %, což bylo zvýšení o 16,8 %. Nejvyšší část osobních nákladů v roce 2009 tvořily mzdové náklady (71,9 %) a poté náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (22,3 %). Stejně tomu bylo i v následujících letech, kdy podíl mzdových nákladů byl 71,6 % v roce 2010 a následující rok se zvýšil dokonce na 84,1 %. Podíl nákladů na sociální a zdravotní pojištění byl v roce 2010 23,1 % a v roce následujícím poté došlo ke snížení na 11,9 %. Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku tvořily v roce 2009 podíl 7,9 % na celkových nákladech, v příštím roce se nepatrně zvýšily na 8,3 % a v roce 2011 se opět snížily na 6,8 %. Největší změny do záporných hodnot vykazovala změna stavu rezerv a opravných položek, která se od roku 2009, kdy byla ve výši 6,3 % z celku, snížila nejprve na -15,2 % a poté se v roce 2011 zvýšila na -10,4 %. Povšimnout si můžeme také ostatních finančních nákladů, které se z roku 2009, kdy byl jejich podíl 2,3 %, zvýšily v roce 2010 na 9,8 %.

Následující rok se ale opět snížily na 0,5 % z celku. Ostatní položky nákladů byly již zanedbatelnější a nevyvíjely se nijak výrazně.

7.2.2 Horizontální rozbor výkazu zisku a ztráty

Položky výkazu zisku a ztráty	2010/2009		2011/2010		2011/2009	
	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna	absolutní změna	relativní změna
Tržby za prodej zboží	-6	-100,00	0	x	-6	-100,00
Výkony	10 008	5,00	53 132	23,10	63 140	29,00
tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	6 927	3,13	60 360	26,47	67 287	30,43
změna stavu zásob vlastní výroby	3 081	-282,92	-7 228	-362,85	-4 147	-380,81
aktivace	0	x	0	x	0	x
Tržby z prodeje DM a materiálu	1 574	37,57	2 898	50,29	4 472	106,76
Ostatní provozní výnosy	421	74,51	2 167	219,78	2 588	458,05
Převod provozních výnosů	-8 076	x	8 076	100,00	0	x
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	-18	-100,00	0	x	-18	-100,00
Výnosové úroky	1 237	141,05	2 435	115,18	3 672	418,70
Ostatní finanční výnosy	-2 225	-46,90	-1 031	-40,93	-3 256	-68,63
Mimořádné výnosy	-51	-73,91	-18	-100,00	-69	-100,00
VÝNOSY	2 915	1,00	67 677	29,01	70 592	31,00
Náklady na prodané zboží	-4	-66,67	-2	-100,00	-6	-100,00
Výkonová spotřeba	43 425	37,00	-5 623	-3,52	37 802	32,00
Spotřeba materiálu a energie	24 314	34,23	30 595	32,06	54 909	77,29
Služby	19 111	42,15	-36 218	-56,19	-17 107	-37,73
Osobní náklady	2 508	7,00	51 909	128,23	54 417	143,00
Mzdové náklady	1 652	6,05	48 723	168,18	50 375	184,40
Náklady na soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	887	10,47	1 672	17,87	2 559	30,21
Sociální náklady	-31	-1,42	1 514	70,23	1 483	67,87
Daně a poplatky	25	25,00	630	504,00	655	655,00
Odpisy DNМ a DHM	332	2,09	1 331	8,20	1 663	10,46
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	-253	-7,38	1 035	32,62	782	22,83
Změna stavu rezerv a opravných položek	-42 357	-337,86	2 909	9,76	-39 448	-314,65
Ostatní provozní náklady	398	40,65	2 675	194,26	3 073	313,89
Převod provozních nákladů	-8 076	x	8 076	100,00	0	x
Náklady z přecenění cenných papírů	-606	-100,00	0	x	-606	-100,00
Nákladové úroky	-111	-60,66	-54	-75,00	-165	-90,16
Ostatní finanční náklady	-915	-20,11	-2 251	-61,94	-3 166	-69,60
Daň z příjmu za běžnou činnost	1 279	16,84	1 393	15,70	2 672	35,18
Mimořádné náklady	171	201,18	104	40,63	275	323,53
NÁKLADY	-4 184	-2,00	62 132	31,68	57 948	29,00
HV	7 099	24,00	5 545	14,92	12 644	42,00

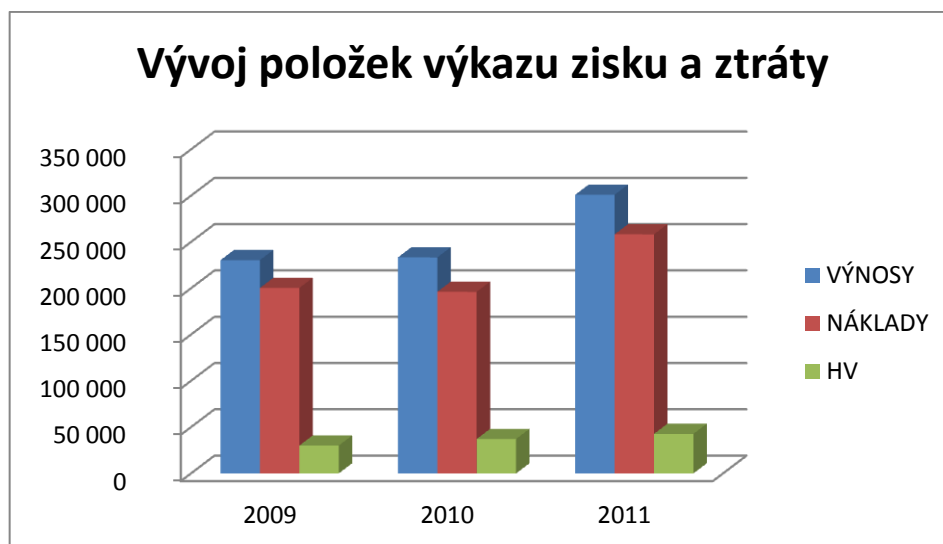
Zdroj: Finanční výkazy podniku 2009, 2009; Finanční výkazy podniku 2010, 2010; Finanční výkazy podniku 2011, 2011, vlastní zpracování

Tab. 7. Vývojové trendy položek výnosů a nákladů

Nejvyšší zvýšení v oblasti výnosů za rok 2010 oproti roku 2009 zaznamenaly výnosové úroky, které se zvýšily zhruba o 141 %. Největší snížení v tomto roce naopak vykazuje změna stavu zásob, které se snížily o téměř o 283 %, což bylo způsobeno především v důsledku krize. Další výrazné snížení nastalo u tržeb za prodej zboží a tržeb z prodeje cenných papírů a podílů, kde u obou položek nastalo snížení o 100 %. V roce 2011 došlo v oblasti výnosů k nejvýraznějšímu růstu oproti roku 2010 u ostatních provozních výnosů (219,8 %). Další výrazné zvýšení zaznamenaly výnosové úroky (115,2 %) a převod provozních výnosů (100 %). Nejvyšší snížení nastalo opět u změny stavu zásob vlastní výroby (-362,9 %) a také u mimořádných výnosů (-100 %). V roce 2011 oproti roku 2009 se nejvíce zvýšily ostatní provozní výnosy (458,1 %) a také výnosové úroky (418,7 %). Vysoký nárůst byl také v oblasti tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, který se zvýšil o 106,8 %. Nejvyšší snížení nastalo stejně jako předcházející roky u změny stavu zásob vlastní výroby (-380,8 %), které se snížily, jak již bylo řečeno, v důsledku krize, a dále také u tržeb za prodej zboží, tržeb z prodeje podílů a cenných papírů a mimořádných výnosů. U všech těchto výnosů došlo ke snížení o 100 %.

U nákladů došlo k největšímu zvýšení v roce 2010 oproti roku předchozímu především u mimořádných nákladů (201,2 %), ale za povšimnutí také stálo zvýšení v oblasti služeb u výkonové spotřeby (42,2 %) a také u ostatních provozních nákladů (40,7 %). K nejvyššímu snížení v roce 2010 oproti roku 2009 došlo u změny stavu rezerv a opravných položek (-337,9 %) a také u nákladů z přecenění cenných papírů (-100 %). Jak již bylo uvedeno výše, rezervy tvořené na opravu strojů firma rozpustila a nakoupila stroje nové. Za povšimnutí také stojí snížení nákladů na prodané zboží (-66,7 %) a taktéž snížení u nákladových úroků (-60,7 %). V roce 2011 se oproti roku 2010 zvýšily především daně a poplatky a to dokonce o 504 %. Toto výrazné zvýšení bylo způsobeno mimořádnými odměnami, které se firma rozhodla vyplatit. Další výrazné zvýšení nastalo u osobních nákladů, konkrétně u mzdových nákladů (168,2 %), dále u ostatních provozních nákladů (194,3 %) a také u převodu provozních nákladů (100 %). Největší snížení nastalo naopak u nákladů za prodané zboží (-100 %), nákladových úroků (-75 %), ostatních finančních nákladů (-61,9 %) a také u služeb z oblasti výkonové spotřeby (-56,2 %). Pokud se zaměříme na změny roku 2011 oproti roku 2009, zjistíme, že největšího zvýšení bylo dosaženo u daní a poplatků a to dokonce ve výši 655 %. Další vysoké zvýšení můžeme pozorovat u mimořádných nákladů (323,5 %) a ostatních provozních nákladů (313,9 %). Z oblasti osobních nákladů se zvýšily konkrétně mzdové

náklady (184,4 %) právě v důsledku vyplácení odměn zaměstnancům. Největšího snížení si můžeme povšimnout u změny stavu rezerv a opravných položek (-314,7 %), jejichž snížení již bylo vysvětleno výše, dále u nákladů na prodané zboží (-100 %) a u nákladů z přecenění cenných papírů (-100 %). Dále došlo ke snížení také u nákladových úroků (-90,2 %) a u ostatních finančních nákladů (-69,6 %).

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3. Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty

Z grafu 3 je patrné, že ve všech porovnávaných letech (2009–2011) převyšovaly výnosy nad náklady, tedy výsledek hospodaření byl ziskový a v průběhu let se navíc postupně zvyšoval. V roce 2011 dosáhl zisku 42 721 tis. Kč, což bylo zvýšení proti roku 2009 o 12 644 tis. Kč. V procentech to činilo 42 %. Podnik si tedy vede velmi dobře vzhledem k tomu, že ani v jednom roce nebyl ztrátový.

7.3 Rozdílové ukazatele

Jak bylo již zmíněno výše v teoretické části, rozdílové ukazatele se vypočítají jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů. Mezi nejvýznamnější rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál.

7.3.1 Čistý pracovní kapitál

V tabulce 8 je vypočítán ukazatel čistého pracovního kapitálu za roky 2009 až 2011. Jedná se o velmi důležitý ukazatel, pomocí něhož se posuzuje platební schopnost firmy.

Čím je tedy čistý pracovní kapitál vyšší, tím vyšší je i schopnost firmy splácet své závazky. Tento ukazatel se vypočítá odečtením krátkodobých závazků od oběžných aktiv.

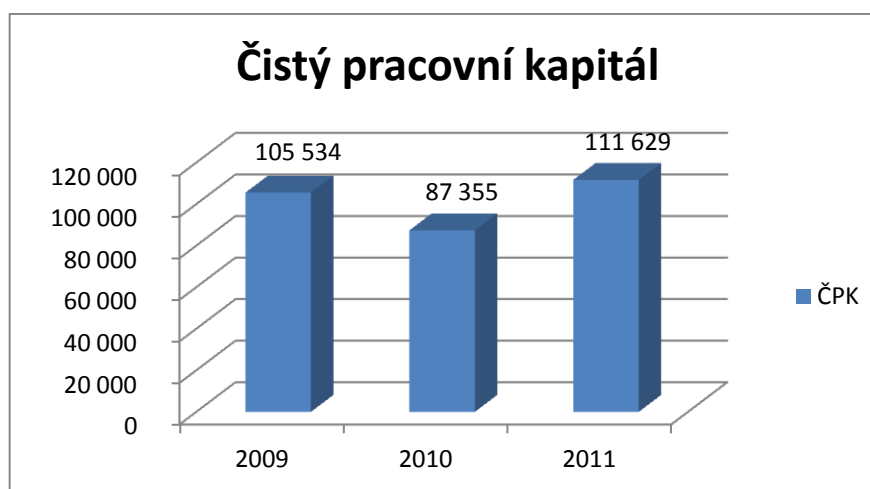
Z tabulky 8 je zřejmé, že ukazatel čistého pracovního kapitálu je ve všech letech kladný, takže oběžná aktiva převyšují krátkodobá pasiva, což je dobře. Znamená to, že i kdyby podnik uhradil všechny své krátkodobé závazky, stále mu ještě zůstanou peníze na jeho provoz. Z tabulky je však také patrný velký rozdíl mezi hodnotou oběžných aktiv a krátkodobých pasiv, což znamená, že firma nedodržuje zlaté bilanční pravidlo a svá oběžná aktiva financuje z dlouhodobých zdrojů. Nejvyšší podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech byl v roce 2009, a to více než 87 %. V dalších letech se tento podíl snižoval zhruba na 60 %. I přesto jsou však tyto hodnoty poměrně vysoké. Podle některých odborných literatur by měl být totiž tento podíl okolo 30–50 %. Tento způsob je sice méně rizikový, ale zato bývá pro firmu hodně drahý.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	120 949	134 815	178 792
Krátkodobá pasiva	15 415	47 460	67 163
ČPK	105 534	87 355	111 629

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 8. Ukazatel čistého pracovního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4. Vývoj čistého pracovního kapitálu

7.4 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele se vypočítají jako podíl či součin dvou absolutních ukazatelů. Mají zpravidla formu porovnávací anebo procentní. Mezi poměrové ukazatele patří analýza zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity.

7.4.1 Analýza zadluženosti

Jedná se o velmi důležitý ukazatel, pomocí něhož se zjišťuje výše cizích zdrojů, tedy dluhů firmy, a posuzuje se tak její zadluženost. Podnik by se měl snažit o optimální poměr mezi vlastními a cizími zdroji. K posouzení zadluženosti podniku se využívají ukazatele zadluženosti, koeficientu samofinancování, míry zadluženosti vlastního kapitálu, finanční páky a úrokového krytí.

Ukazatel **zadluženosti**, který je vyjádřen v procentech, se obecně vypočítá jako poměr mezi cizími zdroji a celkovými aktivy vynásobenými stem. V tabulce 9 je vidět procentuální zadluženost podniku, která se v průběhu let 2009 až 2011 pohybovala kolem 25–38 %. Zadluženost firmy je optimální a pro věřitele či akcionáře není riziková. To dokazuje i to, že podle některých autorů má být optimální zadluženost kolem 40 %, což podnik bez problémů splňuje. Navíc se jeho zadluženost v průběhu let postupně snižovala.

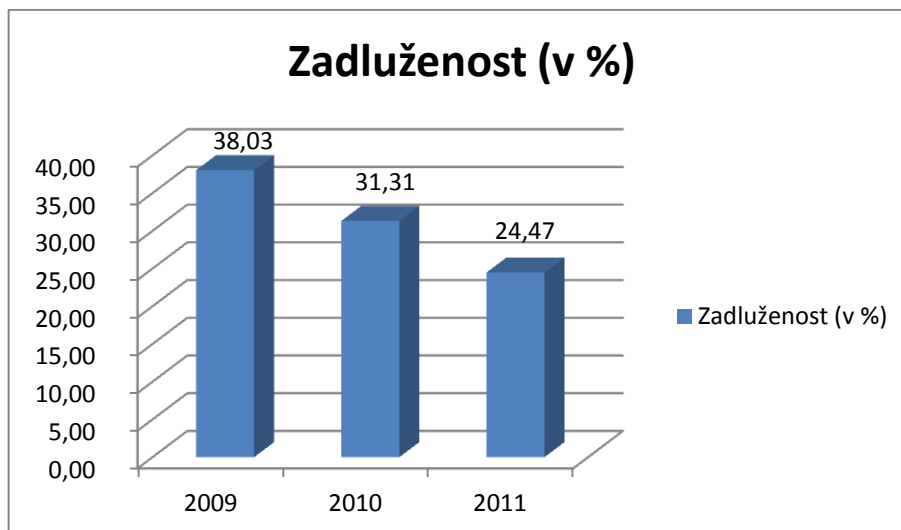
$$\text{Zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Cizí zdroje	75 035	74 920	67 163
Celková aktiva	197 281	239 267	274 479
Zadluženost (v %)	38,03	31,31	24,47

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 9. Ukazatel zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 5. Vývoj zadluženosti

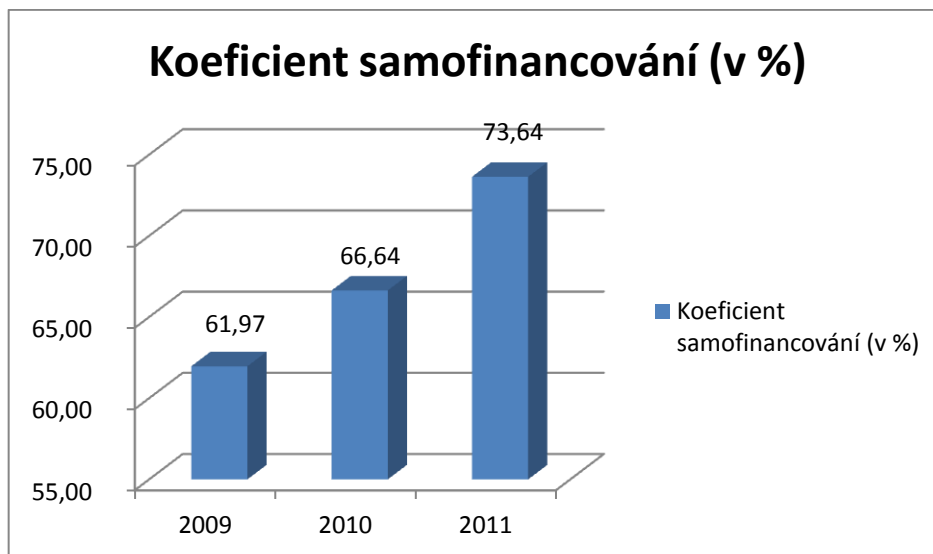
Koeficient samofinancování je doplňkovým ukazatelem k ukazateli zadluženosti, jejichž součtem se získá 100 %. Vypočítá se jako podíl vlastního kapitálu a celkových aktiv vynásobených stem. Z výsledků v tabulce 10 je patrné, že firma dosahuje v tomto ohledu uspokojivých výsledků. Doporučenou hodnotou koeficientu samofinancování je hodnota vyšší než 40 %, což je v tomto případě splněno ve všech letech. Firma je tedy podle hodnot finančně stabilní a je schopna pokrýt své potřeby vlastními zdroji. Ukazatel se v průběhu let dokonce zvyšoval, až dosáhl 73,64 % v roce 2011.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Vlastní kapitál	122 246	159 441	202 119
Celková aktiva	197 281	239 267	274 479
Koeficient samofinancování (v %)	61,97	66,64	73,64

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 10. Ukazatel koeficientu samofinancování

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6. Vývoj koeficientu samofinancování

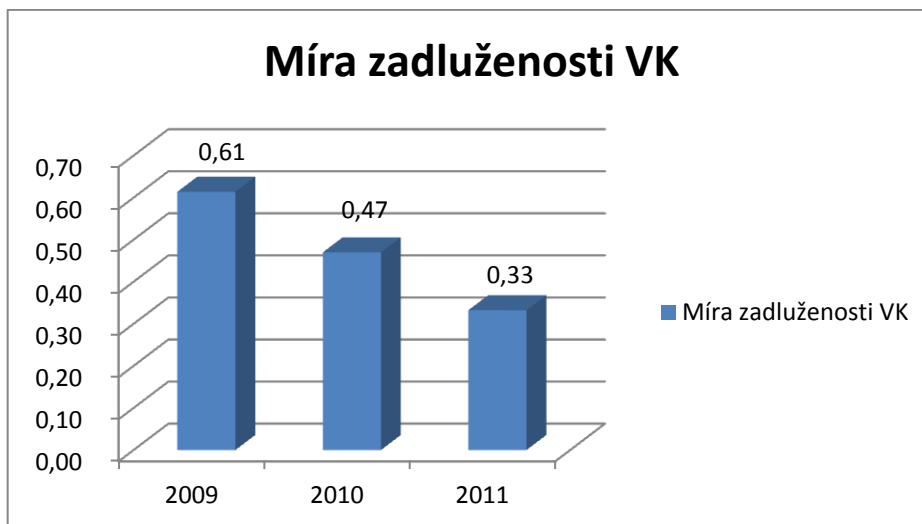
Míra zadluženosti vlastního kapitálu je zobrazena v tabulce 11. Z výsledků je patrné, že firma má více vlastních zdrojů než zdrojů cizích, jelikož všechny výsledky byly menší než 1. Zadluženost podniku se navíc od roku 2009 po rok 2011 stále snižovala, až dosáhla hodnoty 0,33 Kč cizích zdrojů na 1 Kč vlastního kapitálu. Podnik je tedy málo zadlužený, což je důležité především pro banky, které by se rozhodovaly, zda firmě poskytnout či neposkytnout úvěr. Tato firma by pro banky nebyla rizikovým klientem a mohla by tedy s největší pravděpodobností úvěr získat.

$$\text{Míra zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Cizí zdroje	75 035	74 920	67 163
Vlastní kapitál	122 246	159 441	202 119
Míra zadluženosti VK	0,61	0,47	0,33

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 11. Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 7. Vývoj míry zadluženosti vlastního kapitálu

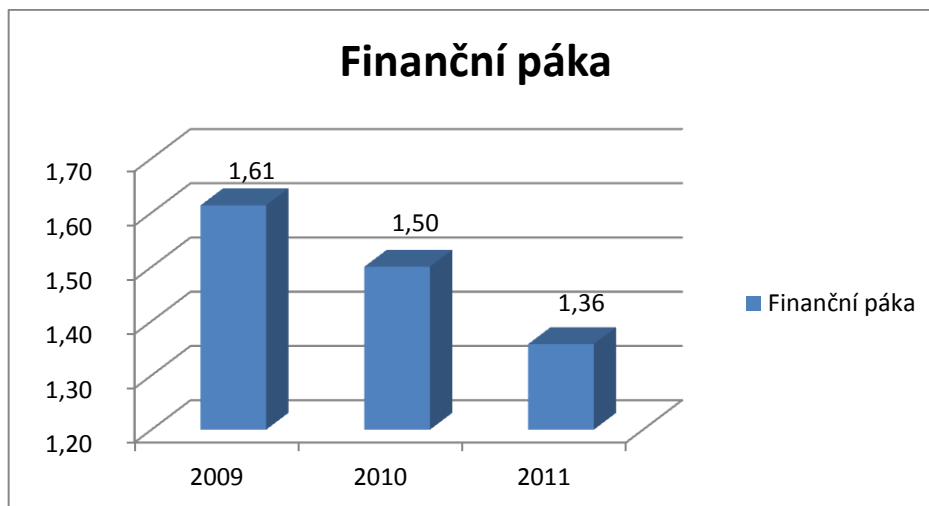
V tabulce 12 je zachycen vývoj ukazatele **finanční páky** v letech 2009 až 2011. Zde platí, že čím je ukazatel vyšší, tím je vyšší účinek využití cizích zdrojů. Zvýšení finanční páky má za následek zvýšení rentability vlastního kapitálu. Doporučené hodnoty se pohybují kolem 1,7–2. Z výsledků v tabulce je patrné, že finanční páka vykazovala ve všech zkoumaných letech nižší hodnoty, než jsou ty doporučené. Ukazatel dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2009, tedy 1,61 Kč celkových aktiv na 1 Kč vlastního kapitálu, což bylo způsobeno použitím cizího kapitálu (bankovního úvěru). Vlivem jeho splacení se poté ukazatel postupně snižoval, až dosáhl v roce 2011 hodnoty 1,36 Kč celkových aktiv na 1 Kč vlastního kapitálu, což bylo snížení o 0,25. Tím pádem nedošlo k účinnosti finanční páky na rentabilitu vlastního kapitálu. Tím, že firma preferuje nižší riziko, musí také počítat s nižšími výnosy.

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Celková aktiva	197 281	239 267	274 479
Vlastní kapitál	122 246	159 441	202 119
Finanční páka	1,61	1,50	1,36

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 12. Ukazatel finanční páky

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 8. Vývoj ukazatele finanční páky

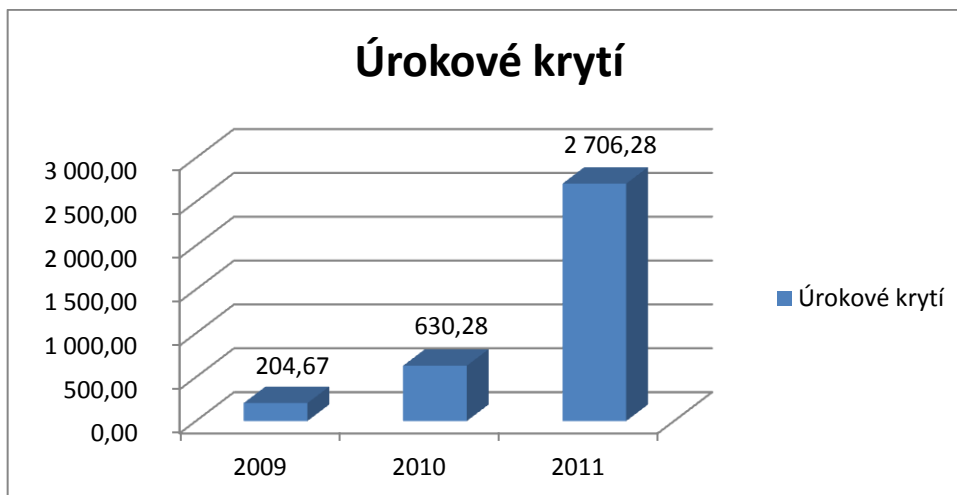
V tabulce 13 jsou zachyceny výsledky ukazatele **úrokového krytí**, které vykazují velice pozitivní výsledky, jelikož se pohybovaly výrazně nad doporučenou hranici, tedy hodnoty vyšší než 5. Tyto výsledky poukazují na velmi nízkou zadluženost podniku a také na to, že podnik dokáže bez problémů splácet své úroky. V průběhu let se dokonce úrokové krytí ještě zvyšovalo, až dosáhlo v roce 2011 neuvěřitelných 2706,28 Kč provozního zisku na 1 Kč celkového placeného úroku, což byl nárůst od roku 2009 o 2501,6. Toto zvýšení nastalo především díky tomu, že se během let celkový placený úrok výrazně snižoval a naopak provozní zisk se postupně zvyšoval. Pokud by tedy firma v budoucnu chtěla zažádat o nový úvěr, byla by pro banku velmi vhodným a bonitním klientem.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{provozní zisk}}{\text{celkový placený úrok}}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Provozní zisk	37 454,00	45 380,00	48 713,00
Celkový placený úrok	183,00	72,00	18,00
Úrokové krytí	204,67	630,28	2 706,28

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 13. Ukazatel úrokového krytí

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 9. Vývoj ukazatele úrokového krytí

7.4.2 Analýza likvidity

Analýza likvidity představuje okamžitou schopnost firmy uhradit své splatné závazky. K uskutečnění této analýzy budou použity ukazatele běžné, pohotové a okamžité likvidity. Pro připomenutí jsou zde vzorce pro jejich výpočet:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

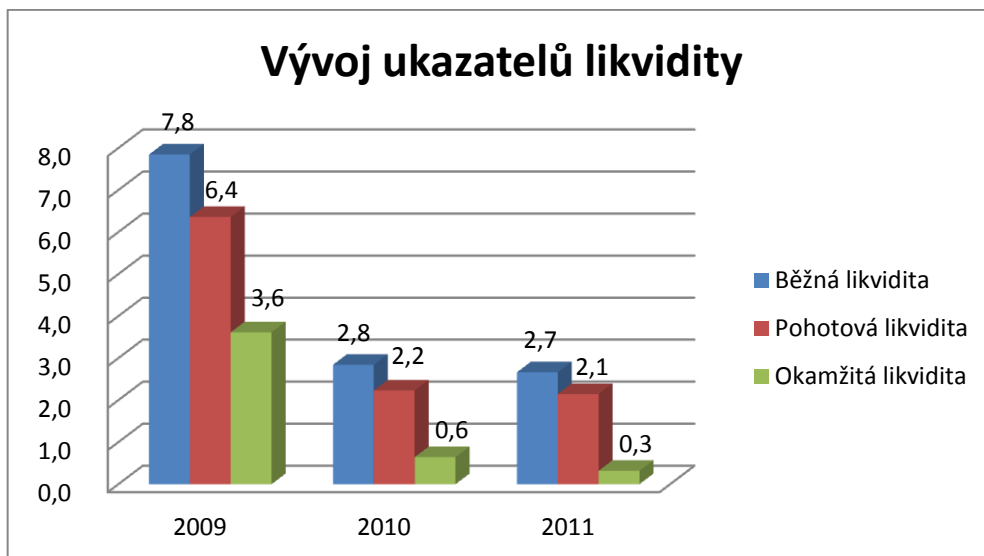
$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	120 949,0	134 815,0	178 792,0
Zásoby	22 897,0	28 908,0	34 626,0
Krátkodobý finanční majetek	55 742,0	30 515,0	21 340,0
Krátkodobá pasiva	15 415,0	47 460,0	67 163,0
Běžná likvidita	7,8	2,8	2,7
Pohotová likvidita	6,4	2,2	2,1
Okamžitá likvidita	3,6	0,6	0,3

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 14. Ukazatele likvidity

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 10. Vývoj ukazatelů likvidity

Běžná likvidita se pohybovala v roce 2009 výrazně nad doporučené hodnoty, které by měly být v rozmezí 1,5–2,5. Podnik tedy neprovádí rizikovou či agresivní strategii. Tím se stává firma pro věřitele věrohodnou a má vysokou pravděpodobnost, že bez problémů splatí své krátkodobé závazky. V následujících letech 2010 a 2011 se hodnota běžné likvidity snížila, dosahovala však stále mírně vyšších hodnot, než jsou ty doporučené.

Pohotová likvidita vykazovala opět značně vyšší hodnoty, než jsou hodnoty doporučené. Podle teorie by měla být jejich hodnota kolem 1. Z tabulky je patrné, že nevyšší byla pohotová likvidita v roce 2009, v následujících letech se snížila, přesto však byla vyšší než hodnota doporučená. Z tohoto vyplývá, že firma je schopna bez problémů hradit své krátkodobé závazky, aniž by musela prodat své zásoby. Vysoká hodnota těchto ukazatelů je pozitivní spíše pro věřitele než pro majitele, protože tento přístup je pro ně méně výnosným.

Okamžitá likvidita taktéž vykazovala vysoké hodnoty, a to především v roce 2009. Doporučená hodnota se pohybuje v rozmezí od 0,1 do 0,2. I když v následujících letech došlo ke značnému snížení, výsledky nešly pod doporučené hodnoty. Firma je tedy schopna uhradit svými nejlikvidnějšími aktivy krátkodobé závazky.

Z těchto výsledků lze vyvodit závěr, že podnik nepreferuje rizikovou strategii, ale naopak se raději zaměřuje na bezpečný a méně rizikový přístup, i když je spojen s nižší výnosností.

Z grafu 10 je patrné, že se ukazatele likvidity v průběhu let výrazně snižovaly. Nikdy však neklesly pod doporučené hodnoty. Příčinou tohoto poklesu byla krize.

7.4.3 Analýza rentability

Jak již bylo zmíněno výše v teorii, rentabilita představuje schopnost podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investičního kapitálu. Pomocí ní se tedy zjišťuje efektivnost prostředků, které byly vloženy. Pro výpočet budou použity jednotlivé ukazatele rentability, konkrétně rentabilita celkového vloženého kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita odbytu a rentabilita nákladů. Pro připomenutí jsou zde vypsány jejich vzorce:

$$RCVK = \frac{\text{provozní HV}}{\text{celková aktiva}}$$

$$RVK = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$\text{Rentabilita odbytu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

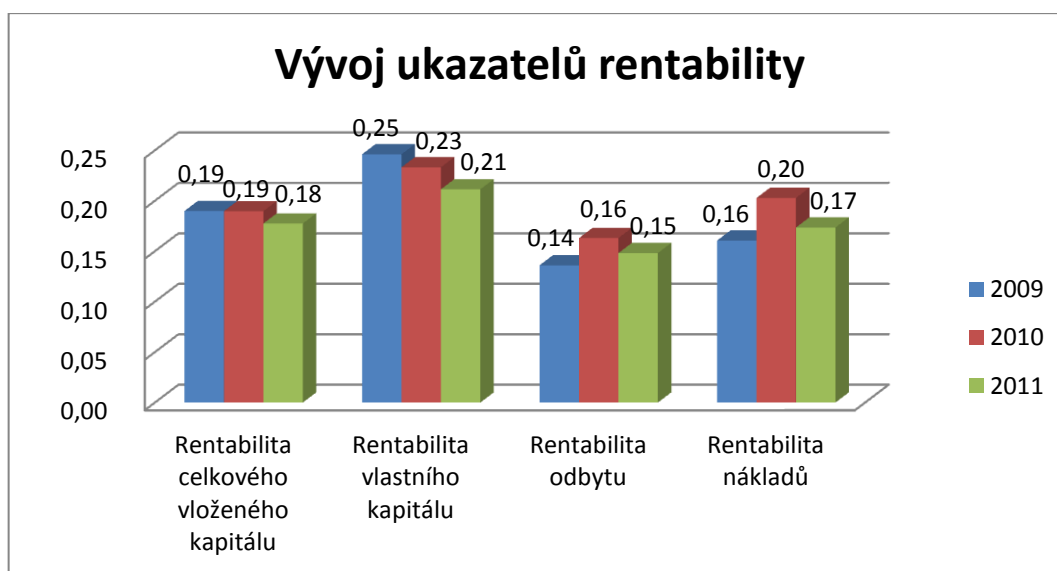
$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{provozní náklady}}$$

Ukazatel	2009	2010	2011
Provozní hospodářský výsledek	37 454,00	45 380,00	48 713,00
Celková aktiva	197 281,00	239 267,00	274 479,00
Čistý zisk	30 077,00	37 176,00	42 721,00
Vlastní kapitál	122 246,00	159 441,00	202 119,00
Tržby	221 095,00	228 016,00	288 376,00
Provozní náklady	187 304,00	183 302,00	246 242,00
Rentabilita celkového vloženého kapitálu	0,19	0,19	0,18
Rentabilita vlastního kapitálu	0,25	0,23	0,21
Rentabilita odbytu	0,14	0,16	0,15
Rentabilita nákladů	0,16	0,20	0,17

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 15. Ukazatele rentability

V tabulce 15 je možno díky ukazatelům rentability vidět, že podnik ve všech letech vykazoval zisk, to znamená, že žádné hodnoty nebyly v mínusu. Během let se tyto hodnoty příliš neměnily. Rentabilita celkového vloženého kapitálu se v roce 2011 jen nepatrně snížila a stejně tak se v průběhu let nepatrně snižovala i hodnota rentability vlastního kapitálu. Ta je důležitá především pro vlastníky, protože vyjadřuje, jak výnosný je jimi vložený kapitál do společnosti, a i když se tyto hodnoty nepatrně snižovaly, vlastníci mohou být stále s výnosností vlastního kapitálu spokojeni. Největší změny zaznamenala rentabilita nákladů, která se v roce 2010 nejprve zvýšila, a to o 0,04 ha, ale následně se v roce 2011 opět snížila na téměř stejnou hodnotu, jako v roce 2009. Lze tedy shrnout, že podnik byl schopen ve všech letech vytvořit zisk jak už z vynaložených nákladů, odbytu či vlastního kapitálu.

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 11. Vývoj ukazatelů rentability

7.4.4 Analýza aktivity

Jak již bylo zmíněno v teorii, díky ukazatelům aktivity se zjišťuje, kolikrát podnikové výkony převyšují určitá aktiva. Existují dvě formy tohoto ukazatele, a to rychlost obratu (kolikrát se položka za období využije) a doba obratu (počet dnů, za kterých se položka obrátí). Rychlost obratu se obecně vypočítá jako podíl tržeb k určitému aktivu či pasivu. Doba obratu se obecně vypočítá jako podíl určitého aktiva či pasiva a tržeb za jeden den. Kromě celkové aktivity bude vypočítána i aktivita zásob, pohledávek a také závazků.

Celková aktivita společnosti MRB Sazovice, s. r. o. může být hodnocena v celku kladně. Celková rychlost obratu se v letech 2009–2011 příliš nezměnila a pohybovala se stále kolem hodnoty 1, což je podle teorie požadovaná minimální hodnota. Pozitivní tedy je, že pod tuto hranici celková rychlost obratu ani jednou neklesla. Celková doba obratu se v roce 2010 zvýšila oproti předcházejícímu roku o 57,3 dnů. Další rok se však zase snížila a to o 35,6 dnů, což je pozitivní. Ideálně by se totiž měla doba obratu zkracovat.

Ukazatele	2009	2010	2011
Tržby	221 095,0	228 016,0	288 376,0
Celková aktiva	197 281,0	239 267,0	274 479,0
Průměrné tržby za 1 den	605,7	624,7	790,1
Celková rychlost obratu	1,1	1,0	1,1
Celková doba obratu (dny)	325,7	383,0	347,4

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 16. Celková aktivita

Aktivita zásob je zachycena v tabulce 17. Rychlost obratu zásob je sice dostatečně vysoká, ale meziročně došlo nejprve k jejímu snížení a poté nepatrnému zvýšení. Ideálně by se rychlost obratu měla zvyšovat. Toto snížení bylo zapříčiněno neúměrným růstem tržeb oproti zásobám. Doba obratu zásob byla nejvyšší v roce 2010, kdy vzrostla o 8,5 dnů, ale v následujícím roce se mírně snížila, což je pozitivní faktor. Rok 2010 je tedy z hlediska aktivity zásob hodnocen nejhůře ze zkoumaných tří let.

Ukazatele	2009	2010	2011
Tržby	221 095,0	228 016,0	288 376,0
Průměrné zásoby	22 897,0	28 908,0	34 626,0
Průměrné tržby za 1 den	605,7	624,7	790,1
Rychlost obratu zásob	9,7	7,9	8,3
Doba obratu zásob (dny)	37,8	46,3	43,8

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 17. Aktivita zásob

Aktivita pohledávek je zobrazena v tabulce 18. Zde se rychlost obratu pohledávek meziročně snižovala a doba obratu pohledávek naopak radikálně zvyšovala, což není nijak pozitivní. Rychlost obratu se snižovala v důsledku nárůstu pohledávek, které jsou tvořeny především pohledávkami z obchodních vztahů. Hodnoty doby obratu pohledávek jsou vysoké a převyšují značně doporučené hodnoty, které by se měly pohybovat kolem

50 dní. Doba splatnosti faktur se zvyšovala a v roce 2011 dosáhla dokonce 155,5 dne. Tyto vysoké hodnoty byly způsobeny především tím, že v roce 2010 podnik nakoupil cenné papíry, což mělo za následek toto radikální zvýšení doby obratu pohledávek. I přesto by si však měl podnik hlídat včasné splacení faktur od svých odběratelů.

Ukazatele	2009	2010	2011
Tržby	221 095,0	228 016,0	288 376,0
Průměrné krátkodobé pohledávky	42 310,0	75 391,0	122 826,0
Průměrné tržby za 1 den	605,7	624,7	790,1
Rychlost obratu pohledávek	5,2	3,0	2,3
Doba obratu pohledávek (dny)	69,8	120,7	155,5

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 18. Aktivita pohledávek

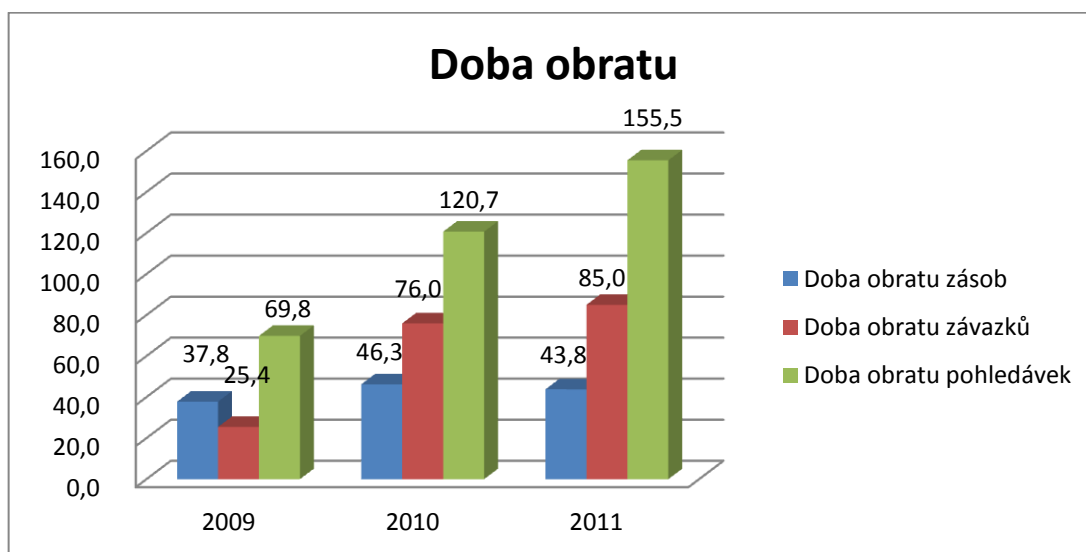
V tabulce 19 je zaznamenán vývoj **aktivity závazků**, která stejně jako aktivita pohledávek nevykazuje příliš příznivé hodnoty. Rychlost obratu závazků se snižovala a v roce 2011 byla ve výši 4,3, což bylo snížení oproti roku 2009 o 10. Tento radikální pokles byl způsoben vysokým nárůstem krátkodobých závazků, které vzrostly dokonce od roku 2009 o 51 748 Kč. Doba obratu závazků by měla být o něco vyšší než doba obratu pohledávek, což v tomto případě firma nesplňuje. Doba obratu se meziročně zvyšovala. Nejvyšší nárůst byl v roce 2010, kdy byla změna oproti roku 2009 dokonce o 51 dní. V roce 2010 totiž došlo k výraznému zvýšení dohadných účtů pasivních, které se staly v tomto roce nejvýraznější složkou krátkodobých závazků. V roce 2011 došlo k dalšímu výraznému zvýšení a to u závazků vůči zaměstnancům, které ten rok patřily k nevýznamnější složce krátkodobých závazků, a to především kvůli tomu, že se podnik rozhodl vyplatit svým zaměstnancům odměny. Hned za nimi byly závazky z obchodních vztahů a dohadné účty pasivní. Za zvýšením doby obratu závazků může jistě také dlouhá doba splacení pohledávek od obchodních partnerů a tím pádem má také firma delší dobu splatnosti svých závazků.

Ukazatele	2009	2010	2011
Tržby	221 095,0	228 016,0	288 376,0
Průměrné krátkodobé závazky	15 415,0	47 460,0	67 163,0
Průměrné tržby za 1 den	605,7	624,7	790,1
Rychlost obratu závazků	14,3	4,8	4,3
Doba obratu závazků (dny)	25,4	76,0	85,0

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 19. Aktivita závazků

Z následujícího grafu 12 je patrné, že ačkoliv by se doba obratu měla snižovat, u všech ukazatelů tomu bylo přesně naopak. Nejlépe na tom byly zásoby, u kterých zvýšení nebylo až tak radikální, naopak nejhůře na tom byly pohledávky, kde byl v roce 2011 oproti roku 2009 nárůst téměř o 86 dní. U závazků došlo ovšem také k velkému zvýšení a to téměř o 60 dní. Z toho je patrné, že firma má zřejmě problémy s vymáháním pohledávek a tím pádem také později splácí své závazky.

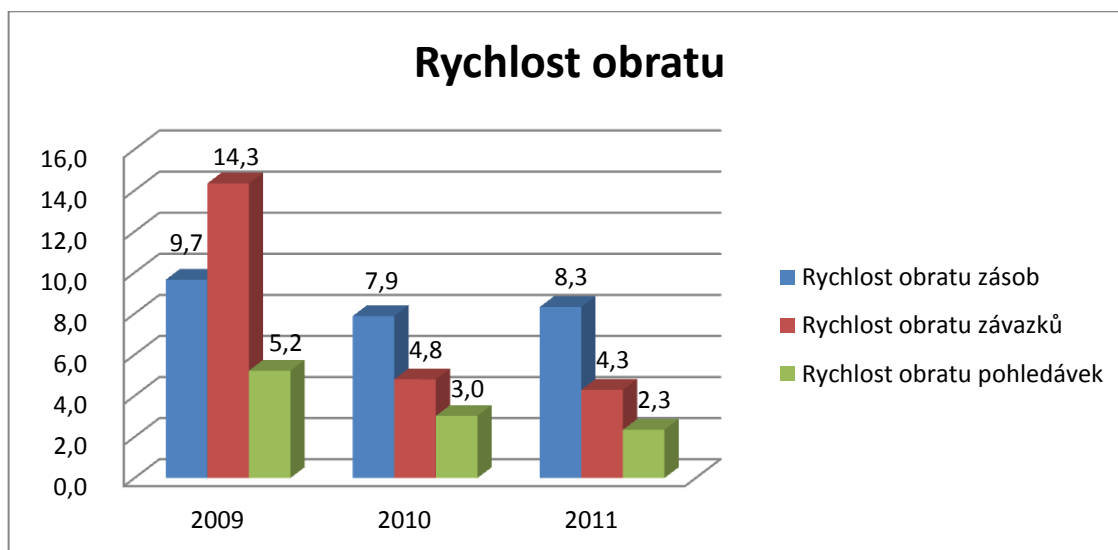

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 12. Vývoj doby obratu

Stejně jako doba obratu, tak i rychlost obratu nevykazovala příliš pozitivní výsledky. V grafu 13 můžeme vidět, že i když by se měla rychlost obratu zvyšovat, všechny ukazatele se v průběhu let snižovaly, až na zásoby, které se v roce 2011 oproti roku 2010 mírně zvýšily. Rychlost obratu zásob vykazovala také nejmenší výkyvy a byla nejvíce stabilní. Naopak nejhůře na tom byla rychlost obratu závazků, která se z roku 2009

na rok 2010 snížila o 9,5 dne. Rychlost obratu pohledávek se snižovala také, i když ne až tak drasticky.

Zdroj: vlastní zpracování

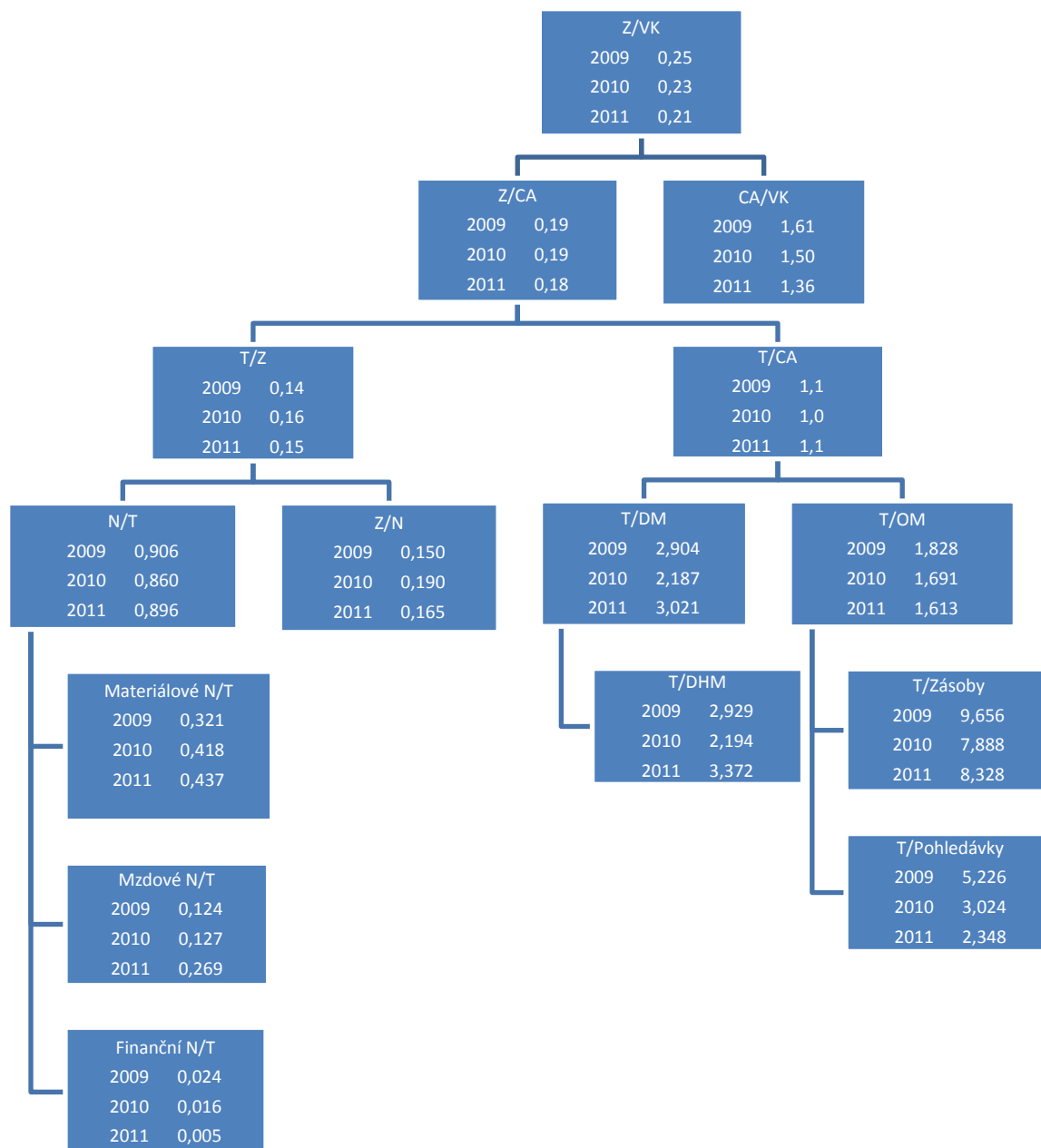
Graf 13. Vývoj rychlosti obratu

7.5 Souhrnné ukazatele

Jak již bylo zmíněno v teoretické části, jedná se o soustavu ukazatelů, které analyzují určité poznatky o ekonomických procesech v podniku, a to bez izolovaného pohledu na jediný rys těchto procesů. Dále bude podrobněji rozebráno použitím dvou souhrnných ukazatelů, a to konkrétně pyramidového rozkladu rentability kapitálu Du Pont a Altmanova modelu.

7.5.1 Pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont

Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, co ovlivňuje rentabilitu vlastního kapitálu a také ukazuje, co působí více na změnu rentability celkového kapitálu, zda změna ziskovosti tržeb nebo obratu celkových aktiv.

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů podniku

Obr. 5. Pyramidového rozkladu rentability kapitálu Du Pont

Na obrázku 5 je pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont, který ukazuje, že rentabilita vlastního kapitálu se nepatrně meziročně snižovala, což měla za následek pravděpodobně snižující se finanční páka, která ztratila svůj pozitivní vliv a nezvyšovala rentabilitu vlastního kapitálu. Firma totiž využívá více svého vlastního kapitálu, než cizího. Rentabilita celkového vloženého kapitálu naopak vykazovala pozitivních hodnot, i když se v roce 2011 nepatrně snížila, což může být způsobeno obratem celkových aktiv, který se pohyboval na hranici doporučených hodnot, tedy kolem 1. Firma by měla

dbát na zvýšení obratovosti aktiv, tedy efektivněji využít svůj majetek, zejména pak majetek oběžný. Dále by se podnik měl zaměřit na lepší využití finanční páky, tedy lepší využití svých cizích zdrojů, protože ve správné míře dokáže finanční páka působit pozitivně na rentabilitu vlastního kapitálu.

7.5.2 Altmanův model

Hlavním úkolem tohoto modelu je odhadnout, jak se bude v budoucnu vyvíjet finanční situace podniku a také určit, zda firma není ve finanční tísní. Z tabulky 20 je patrné, že firma dosáhla velmi uspokojivých výsledků. Ve všech porovnávaných letech totiž byla se svými hodnotami nad hranici 2,9, tedy v pásmu prosperity. V roce 2011 dosáhla dokonce hodnota Altmanova modelu 3,655. V roce 2009 měl na výši Z – skóre největší vliv ukazatel obratovosti aktiv. Stejně tak tomu bylo i v roce 2010, kdy vysokých hodnot dosáhl i poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům. V roce 2011 vykazovala obratovost aktiv taktéž vysokých hodnot, největší podíl však měl tentokrát poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům. Nezbyvá tedy než doporučit, aby si firma svou výši Z – skóre udržela.

Výpočet	2009	2010	2011
0,717 x (ČPK/A)	0,384	0,262	0,292
0,847 x (nerozdělený zisk/A)	0,353	0,392	0,451
3,107 x (EBIT/A)	0,594	0,598	0,599
0,42 x (VK/CZ)	0,684	0,894	1,264
0,998 x (T/A)	1,118	0,951	1,049
Z - skóre	3,133	3,097	3,655
Pásmo	prosperita	prosperita	prosperita

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů podniku

Tab. 20. Výpočet Altmanova modelu

8 ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE A ZDRAVÍ PODNIKU, NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Cílem bakalářské práce je zhodnocení finanční situace firmy MRB Sazovice, s. r. o. a následné navržení optimálních řešení pro zlepšení jejího zdraví. Nyní tedy na základě provedené finanční analýzy společnosti bude posouzena její celková finanční situace. Ke zhotovení finanční analýzy byla potřeba číselná data obsažena ve finančních výkazech společnosti za roky 2009 až 2011. Firma si za uvedené roky nevedla vůbec špatně a většina výsledků dosahovala velmi uspokojivých hodnot. Dále je naznačeno, jak jednotlivé ukazatele dopadly.

Nejprve byla sestavena **horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty**. Díky vertikální analýze rozvahy bylo zjištěno, že největší podíl na aktivech za všechny tři roky měla oběžná aktiva. V průměru se podílela na celku zhruba 61 %. Dlouhodobý majetek měl v průběhu zkoumaných let kolísavější charakter. V roce 2009 tvořil 38,6 % z celkových aktiv, v dalším roce se zvýšil jeho podíl zhruba o 5 % v důsledku nákupu potřebných strojů a v roce 2011 došlo k poklesu o 8,8 %. Tento pokles byl způsoben naopak prodejem některých strojů. Dlouhodobý majetek byl tvořen především dlouhodobým hmotným majetkem firmy. Největší podíl na pasivech měl vlastní kapitál, konkrétně hospodářský výsledek minulých let, který se pohyboval ve všech zkoumaných letech kolem 70 % a meziročně se zvyšoval průměrně zhruba o 2,5 % za rok. Cizí zdroje se v průběhu let postupně snižovaly. V roce 2009 tvořily zhruba 38 % a v roce 2011 byl jejich podíl již jen 24,5 %, a to v důsledku výrazného snižování rezerv, které byly v průběhu zkoumaných let rozpuštěny do výnosů. Z vertikální analýzy rozvahy je patrné, že cizí zdroje firmy nepřesahují zdroje vlastní, což poukazuje na správné financování firmy s nízkým rizikem. U aktiv se od roku 2009 do roku 2011 nejvíce zvýšily krátkodobé pohledávky (o 190,3 %) a v oblasti pasiv krátkodobé závazky (o 335,7 %), a to zejména kvůli zvýšení obratu firmy. Aktiva i pasiva firmy měly v průběhu let rostoucí charakter. Hospodářský výsledek ve všech letech vykazoval zisk, což je pozitivní a ukazuje to na stabilitu firmy. Navíc ve všech zkoumaných letech postupně rostl.

U rozdílových ukazatelů byl zkoumán **čistý pracovní kapitál**, díky němuž bylo zjištěno, že firma má dostatečnou platební schopnost. To znamená, že i kdyby byla nucena uhradit všechny své krátkodobé závazky, stále by podniku zůstaly peníze na provoz. Jediná výtka se vztahuje k tomu, že podnik nedodrжуje zcela zlaté bilanční pravidlo a svá oběžná aktiva

financuje z dlouhodobých zdrojů. Tím pádem byla firma ve všech letech překapitalizována. Čistý pracovní kapitál se na oběžných aktivech podílel ve sledovaných letech v průměru 71,5 %, přičemž nejvyšší překapitalizace byla v roce 2009.

Nedílnou součástí každé finanční analýzy je také analýzy poměrových ukazatelů. **Analýza zadluženosti** ukázala, že podnik je velmi málo zadlužen. Má tedy více vlastních zdrojů než zdrojů cizích. Zadluženost se navíc rok od roku snižovala. V roce 2011 dosáhla 24,5 %, což bylo snížení od roku 2009 o 13,6 %. Z **koeficientu samofinancování**, vyplývá, že je firma dostatečně stabilní pro své věřitele a je schopna pokrýt své potřeby vlastními zdroji. Ve všech letech koeficient značně přesahoval doporučené hodnoty zhruba o 20–30 % a v průběhu let se zvyšoval. **Míra zadluženosti vlastního kapitálu** opět potvrzuje nízkou zadluženost podniku, která se v průběhu let snižovala. Tyto hodnoty by mohly zajímat především bankovní instituce, které by se rozhodovaly, zda firmě poskytnout či neposkytnout úvěr. Podle nízkých hodnot, které firma vykazovala, je pravděpodobné, že by úvěr bez problémů získala. **Finanční páka** se ve zkoumaných letech nacházela pod hranicí doporučených hodnot a meziročně navíc stále klesala. Doporučené hodnoty by se měly pohybovat kolem 1,7–2 Kč celkových aktiv na 1 Kč vlastního kapitálu. V roce 2009 byl ukazatel finanční páky ve výši 1,61, tedy těsně pod doporučenou hranicí. V roce 2011 však klesl na hodnotu 1,36, což bylo snížení od roku 2009 o 0,25. Kvůli tomu nemohlo být využito účinku finanční páky na rentabilitu vlastního kapitálu, kterou by měla (pokud dosáhne příznivých hodnot) pozitivně ovlivňovat a zvyšovat. Nízké hodnoty ukazatele finanční páky jsou způsobeny nízkou zadlužeností firmy. Firma tedy raději dává přednost méně rizikovému a jistému výnosu, před agresivnější a nebezpečnější strategií. **Ukazatel úrokového krytí** dokazuje, že podnik dokáže bez problémů splácet své úroky. V průběhu let se tento ukazatel výrazně zvyšoval, až dosáhl v roce 2011 hodnoty zhruba 2706 Kč provozního zisku na 1 Kč celkového placeného úroku, což byl nárůst od roku 2009 téměř o 2502. Tento nárůst byl způsoben výrazným snížením celkového placeného úroku a zároveň zvyšováním provozního zisku firmy. **Analýza likvidity** opět potvrdila, že podnik neprovádí agresivní strategii podnikání a raději se zaměřuje na nižší výnosnost a vyšší bezpečnost. Na druhou stranu se však likvidita od roku 2010 začala rapidně snižovat, a to jak celková, pohotová, tak i okamžitá, což způsobila krize. Přesto stále vykazovala příznivých hodnot a neklesla pod doporučené hodnoty. Z **analýzy rentability** bylo patrné, že podnik dokázal ve všech letech vyprodukovat zisk, a to jak z vynaložených nákladů, odbytu či vlastního

kapitálu a nebyl ani v jednom sledovaném období ztrátový. Ukazatele rentability byly ve všech sledovaných letech vcelku stabilní. Největší změny vykazovala rentabilita nákladů, která se v roce 2010 zvýšila o 0,4 ha oproti roku předchozímu, ale v příštím roce se opět snížila o 0,3 ha, tedy téměř na stejnou hranici, jako v roce 2009. **Analýza aktivity** již nevykazovala tak pozitivní výsledky, jako tomu bylo u předchozích ukazatelů. Celková aktivita se pohybovala přesně na hranici doporučených hodnot. Tato celková aktivita byla dále rozdělena na aktivitu zásob, pohledávek a závazků. Aktivita zásob vykazovala pozitivní výsledky a byla také nejstabilnější. Naopak aktivita pohledávek již tak uspokojivé výsledky neměla. Rychlost obratu se snižovala a doba obratu se zvyšovala. Tyto hodnoty byly způsobeny tím, že firma v roce 2010 nakoupila cenné papíry, čímž se aktivita pohledávek zhoršila. Z těchto výsledků lze také vyvodit závěr, že by se firma měla zaměřit na včasné splacení pohledávek od svých odběratelů. Aktivita závazků na tom také nebyla nejlépe a zaznamenala v oblasti rychlosti obratu nejvyššího snížení. Doba obratu se zase meziročně celkem rapidně zvyšovala. Důvodem těchto neuspokojivých výsledků je s největší pravděpodobností dlouhá doba splácení závazků dodavatelům, což jistě souvisí i s pozdními platbami od odběratelů, vzhledem k tomu, že firma by podle výsledků jiných ukazatelů neměla mít se splácením svých závazků problémy.

Altmanův model vykazoval uspokojivé hodnoty a navíc se meziročně zvyšoval. Ve všech zkoumaných letech se firma nacházela v pásmu prosperity. To znamená, že se nenachází ve finanční tísní a v budoucnu by také neměla mít výraznější problémy, pokud si ovšem hodnoty svých ukazatelů udrží alespoň tak vysoké, jako v porovnávaných letech.

Pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont ukázal, že firma nevyužívá zcela efektivně účinnost finanční páky, která ve zkoumaných letech neměla pozitivní vliv na rentabilitu, protože podnik využívá více svých vlastních zdrojů než cizích. Firma by se také měla v budoucnu zaměřit na obratovost svých aktiv, které se pohybovaly těsně na doporučené hranici. Měla by se tedy snažit efektivněji využívat svůj oběžný majetek.

I když podle výsledků podnik nevykazuje vážnější nedostatky, kvůli kterým by mohl být ohrožen jeho plynulý provoz, je potřeba zaměřit se na oblasti, kde se vyskytují určité nedostatky, zjistit jejich příčiny a najít vhodná řešení pro jejich odstranění, aby v budoucnu nezpůsobovaly firmě potíže. Zde jsou některá doporučení.

V první řadě by v podniku měli pravidelně provádět finanční analýzu, a to zejména proto, aby měli vývoj a zdraví své firmy pod kontrolou a v případě nepříznivých hodnot u některých ze zkoumaných ukazatelů mohli včas zasáhnout a odvrátit špatný vývoj finanční situace.

Firma se rozhodla pro dražší, ale zato bezpečnější formu financování převážně ze svých vlastních zdrojů. Dává tedy přednost stabilitě před výnosem. Její zadluženost je velmi nízká. Firma by však mohla více využívat i cizích zdrojů, které jsou pro podnik levnější než zdroje vlastní. Vzhledem k dobrým hodnotám, které vykazuje, si to může bez problémů dovolit.

S tím by souviselo i lepší využití finanční páky, která by se díky použití cizích zdrojů zvýšila a mohla by tak pozitivně působit na rentabilitu vlastního kapitálu. Pokud by firma využívala cizích zdrojů rozvážně a s mírou, mohlo by jí to určitě jen prospět. Dále by se podnik neměl bát mírně agresivnější strategie, protože vzhledem k jeho jinak dobrým výsledkům by ho to nemělo nijak ohrozit, právě naopak.

Pokud by se firma v budoucnu rozhodla více využívat cizích zdrojů, měla by však zároveň dbát i na to, aby si nadále udržela svou nízkou zadluženost. Cizích zdrojů by tedy mělo být využíváno s mírou.

Dále by se firma měla více zaměřit na aktivitu svých pohledávek a závazků. Jak již bylo zmíněno výše ve shrnutí finanční situace, tyto ukazatele nevykazovaly příliš pozitivní výsledky. Podnik by měl v budoucnu věnovat pozornost především tomu, aby jim obchodní partneři včas spláceli faktury. Firma by si mohla například lépe prověřit své odběratele nebo jim navrhnout možnost splátkového kalendáře. Tím pádem by se také zlepšila aktivita závazků, protože pokud by došlo k včasnému splacení pohledávek, docházelo by také k plynulému splacení závazků, se kterými by jinak podle výsledků ostatních ukazatelů neměla mít firma žádné problémy.

Firma MRB Sazovice, s. r. o. si podle výsledků finanční analýzy vede velice dobře a nezbývá než doporučit, aby si tyto hodnoty i nadále udržela.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo především zhodnocení finanční situace a zdraví ve firmě MRB Sazovice, s. r. o. v průběhu let 2009 až 2011 a následné navržení vhodných řešení pro zlepšení její situace. K dosažení těchto primárních cílů bylo nezbytné získat potřebná data z finančních výkazů, jejich vhodné použití a na jejich základě vypracování samotné finanční analýzy.

Teoretická část bakalářské práce byla vypracována na základě odborné literatury. Tato část zahrnovala obecné seznámení s finanční analýzou, s jejími uživateli, se zdroji informací pro její sestavení a na závěr s jejími metodami a jednotlivými ukazateli. Praktická část byla vypracována na základě účetních výkazů podniku za roky 2009 až 2011. V práci byla konkrétně použita rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Byla zhotovena vertikální a horizontální analýza rozvahy i výkazu zisku a ztráty a dále byly vypočítány ukazatele rozdílové (čistý pracovní kapitál), poměrové (analýza zadluženosti, likvidity, rentability, aktivity) a souhrnné (pyramidový rozklad rentability kapitálu Du Pont, Altmanův model). Výpočty jednotlivých ukazatelů jsou komentovány a doplněny o přehledné tabulky a grafy.

Závěr práce byl věnován celkovému zhodnocení finanční situace a zdraví firmy MRB Sazovice, s. r. o., kde byly odhaleny silné a slabé stránky jejího podnikového řízení. Tato kapitola dále obsahovala návrhy na zlepšení finanční situace podniku, mezi které patřilo:

- pravidelné provádění finanční analýzy,
- lepší využití cizích zdrojů k financování potřeb podniku,
- s tím související lepší využití účinku finanční páky na rentabilitu vlastního kapitálu,
- zároveň udržení nízké zadluženosti,
- zlepšení hodnot ukazatelů aktivity pohledávek,
- zlepšení hodnot ukazatelů aktivity závazků.

Nezbývá než doporučit, aby si firma některé z těchto pravidel osvojila a v budoucnu své chyby neopakovala. I přes tyto zjištěné nedostatky si však firma vedla ve zkoumaných letech velice dobře a výpočty jednotlivých ukazatelů dosáhly velmi uspokojivých výsledků. Finanční analýza prokázala, že je firma na trhu dostatečně stabilní a také spolehlivá.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Altmanův model, 2006. *Vlastní cesta.cz* [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.vlastnicesta.cz/akademie/finance/finance-metody/altmanuv-model/>
2. Finanční výkazy podniku 2009, 2009. Sazovice: MRB.
3. Finanční výkazy podniku 2010, 2010. Sazovice: MRB.
4. Finanční výkazy podniku 2011, 2011. Sazovice: MRB.
5. GRÜNWARD, Rolf, 1995. *Finanční analýza - metody a využití*. 1. vydání. Praha: VOX Consult. ISBN 8023807889.
6. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 1997. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 80-7079-257-4.
7. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 2004. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 80-245-0684-X.
8. MRB Sazovice s. r. o., 2011. *MRB Sazovice* [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.mrb.cz/>
9. MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 80-7357-219-2.
10. Obchodní rejstřík, 2013. *Kurzycz* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <http://rejstrik-firem.kurzy.cz/63488051/mrb-sazovice-spol-sro/>
11. Restaurace a sportovní areál Na koupališti v Sazovicích, 2010. *Na koupališti* [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <http://www.nakoupalisti.cz/>
12. RŮČKOVÁ, Petra, 2008. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-2481-2.
13. SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.
14. SEKERKA, Bohuslav, 1997. *Finanční analýza společnosti na bázi účetních výkazů*. 2. upravené vydání. Praha: PROFESS CONSULTING. ISBN 80-85235-40-4.

15. SLAVÍKOVÁ, Martina, 2005. *Finanční zdraví podniku*. Bakalářská práce. Brno. Kapitola 1, Ukazatel finanční páky, s. 15.
16. VALACH, Josef a kolektiv, 1997. *Finanční řízení podniku*. 1. vydání. Praha: EKOPRESS. ISBN 80-901991-6-X.
17. VRÁNOVÁ, Šárka, 2008. *Finanční analýza*. Zlín: Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktiva
CA	Celková aktiva
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPM	Čistý peněžní majetek
ČPP	Čisté pohotové prostředky
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Earnings after Taxes
EBDIT	Earnings before Depreciation, Interest and Taxes
EBIT	Earnings before Interest and Taxes
EBT	Earnings before Taxes
HV	Hospodářský výsledek
N	Náklady
OM	Oběžný majetek
RCVK	Rentabilita celkového vloženého kapitálu
RVK	Rentabilita vlastního kapitálu
T	Tržby
VK	Vlastní kapitál
Z	Čistý zisk po zdanění
ZD	Zisk před zdaněním
ZOUD	Zisk před odečtením odpisů, úroků a daní
ZUD	Zisk před odečtením úroků a daní

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Logo společnosti.....	32
Obr. 2. Výrobní stroje	33
Obr. 3. Výrobní hala	33
Obr. 4. Sportovní areál Na koupališti	34
Obr. 5. Pyramidového rozkladu rentability kapitálu Du Pont	61

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Základní struktura rozvahy	18
Tab. 2. Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztráty	19
Tab. 3. Vzorce pro výpočet ukazatelů aktivity	29
Tab. 4. Procentuální rozbor položek majtkové a finanční struktury	37
Tab. 5. Vývojové trendy položek majtkové a finanční struktury.....	39
Tab. 6. Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů	42
Tab. 7. Vývojové trendy položek výnosů a nákladů.....	44
Tab. 8. Ukazatel čistého pracovního kapitálu	47
Tab. 9. Ukazatel zadluženosti	48
Tab. 10. Ukazatel koeficientu samofinancování.....	49
Tab. 11. Ukazatel míry zadluženosti vlastního kapitálu	50
Tab. 12. Ukazatel finanční páky	51
Tab. 13. Ukazatel úrokového krytí	52
Tab. 14. Ukazatele likvidity.....	53
Tab. 15. Ukazatele rentability	55
Tab. 16. Celková aktivita	57
Tab. 17. Aktivita zásob	57
Tab. 18. Aktivita pohledávek.....	58
Tab. 19. Aktivita závazků	59
Tab. 20. Výpočet Altmanova modelu	62

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Vývoj vybraných aktiv	41
Graf 2. Vývoj vybraných pasiv	41
Graf 3. Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty	46
Graf 4. Vývoj čistého pracovního kapitálu	47
Graf 5. Vývoj zadluženosti	49
Graf 6. Vývoj koeficientu samofinancování	50
Graf 7. Vývoj míry zadluženosti vlastního kapitálu	51
Graf 8. Vývoj ukazatele finanční páky	52
Graf 9. Vývoj ukazatele úrokového krytí	53
Graf 10. Vývoj ukazatelů likvidity	54
Graf 11. Vývoj ukazatelů rentability	56
Graf 12. Vývoj doby obratu	59
Graf 13. Vývoj rychlosti obratu	60

